

SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI PROGRAMU
BEZPIECZNA GMINA SULECHÓW
ZA ROK 2019

SULECHÓW, dnia 28.02.2020 roku

Bezpieczeństwo to określony stan porządku publicznego, a także rodzaj prowadzonych działań na rzecz minimalizacji ryzyka w zakresie różnorodnych zagrożeń dla życia, zdrowia i mienia wszystkich mieszkańców gminy, tak w miejscach publicznych, jak w miejscu ich zamieszkania. Obowiązek ochrony bezpieczeństwa publicznego, jak również poprawy poczucia bezpieczeństwa, spoczywa nie tylko na powołanych do tego celu organach Policji. Jest to także sfera działań organów samorządu – w tym Straży Miejskiej, wielu organizacji społecznych, jak też pojedynczych mieszkańców.

Należy podkreślić, że bezpieczeństwo, a w szczególności bezpieczeństwo człowieka w miejscu publicznym, jest nadrzędną potrzebą i prawem. Tym samym, aby zapewnić i poprawić jego poczucie bezpieczeństwa, konieczne jest inicjowanie oraz organizowanie szeregu kompleksowych i skoordynowanych działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz przeciwdziałanie wszelkim zjawiskom niepożądanym społecznie.

Realizowany od kilku lat program zapobiegania przestępczości oraz ochrony porządku publicznego i poprawy bezpieczeństwa obywateli w gminie Sulechów „Bezpieczna Gmina Sulechów” (przyjęty do realizacji uchwałą Nr 0007.469.2017 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 19 grudnia 2017 roku) jest wynikiem współpracy wielu środowisk zainteresowanych zmianą niekorzystnej sytuacji. Poszczególne służby i instytucje odpowiedzialne za stan bezpieczeństwa, realizując cele programu, wykonały następujące zadania mające ogromny wpływ na poprawę stanu bezpieczeństwa na terenie naszej gminy.

I. Komisariat Policji w Sulechowie.

Zapobieganie a w przypadku zaistnienia – zwalczanie przestępstw i wykroczeń w kategoriach najbardziej uciążliwych dla mieszkańców naszej gminy m.in. kradzieży mienia, kradzieży z włamaniem, rozbojów, bójek i pobic, uszkodzenia mienia oraz wykroczeń porządkowych stało się głównym celem działań Komisariatu Policji w Sulechowie w 2019 roku. Komisariat Policji w Sulechowie dysponuje 66 etatami policyjnymi (łącznie z Posterunkami Policji). Na dzień 31.12.2018 r. w dyspozycji było 62 funkcjonariuszy. Na dzień 31.12.2019 r. w dyspozycji było już tylko 52 funkcjonariuszy (12 wakatów i 2 urlopy macierzyńskie). Dnia 15 marca 2019 r. Burmistrz Sulechowa podpisał porozumienie Nr USCiSO.3026.12.2019 z Komendantem Miejskim Policji w Zielonej Górze mł. insp. Jarosławem Tchorowskim w sprawie warunków przekazywania środków finansowych z przeznaczeniem na rekompensatę pieniężną za ponadnormatywny czas służby funkcjonariuszy Komisariatu Policji

w Sulechowie. Podpisane porozumienie umożliwiło w okresie od 01 kwietnia do 20 grudnia 2019 roku wykonanie **236** służb, z których powstało **131** dodatkowych patroli na terenie miasta i gminy Sulechów w tym **27** patroli pełnionych wspólnie ze strażnikami Straży Miejskiej w Sulechowie.

Realizację działań w ramach programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” przedstawiają poniższe dane:

1. Poprawa bezpieczeństwa dzieci i młodzieży.

Wzorem lat ubiegłych, w 2019 roku dzielnicowi oraz specjaliści ds. nieletnich z Komisariatu Policji w Sulechowie uczestniczyli w realizacji programów prewencyjnych oraz działań skierowanych do dzieci i młodzieży tj.:

- wojewódzkiego programu profilaktycznego pn. „LUPÓ” a w nim „Bezpieczne ferie” i „Bezpieczne wakacje”,
- projektu profilaktycznego pn. „Zapobieganie handlowi ludźmi”,
- wojewódzkiego programu antydopalaczowego pn. „Dopalam się sobą”,
- program przedsięwzięć pn. „Tworzymy kulturę szacunku w sieci”,
- spotkania w ramach działań „Bezpieczny Internet” oraz cyberprzemocy,
- program „Oznakuj swój rower”,
- działania „Dnia wagarowicza” i „Zakończenie roku szkolnego”.

W trakcie realizacji ww. programów funkcjonariusze przekazali założenia programowe dotyczące bezpieczeństwa, zwiększając w ten sposób świadomość nieletnich oraz poczucie braku bezkarności w zjawiskach kryminogennych i patologicznych. Poprawa świadomości poprzez realizację programów prewencyjnych skutkowałą zwiększeniem ujawniania przestępstw i wykroczeń popełnianych przez nieletnich.

W 2019 roku, w trakcie trwania ww. programów:

- odbyło się **310** spotkań z dziećmi i młodzieżą (276 w roku 2018),
- przeprowadzono **74** spotkania z pedagogami (57 w roku 2018),
- nie ujawniono prostytuujących się dziewcząt i chłopców,
- nie ujawniono nieletnich, którzy popełnili czyny karalne z Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ujawniono **2** nieletnich znajdujących się w stanie po spożyciu alkoholu (10 w roku 2018),
- ujawniono **4** nieletnich-uciekierów z domów rodzinnych (16 w roku 2018) oraz **19** uciekinierów z placówek opiekuńczo-wychowawczych (7 w 2018),

- na terenie miasta i gminy Sulechów nie odnotowano istnienia zorganizowanych grup subkulturowych oraz sekt,
- skierowano w sprawie nieletnich łącznie **211** zawiadomień i wniosków w tym:
  - > do Sądów Rodzinnych – **186**,
  - > do szkół i placówek oświaty – **11**,
  - > do służby zdrowia i opieki społecznej – **3**,
  - > do innych instytucji i organizacji – **11**.

Biorąc pod uwagę powyższe, konieczne jest kontynuowanie programów prewencyjnych celem zwiększania świadomości nieletnich oraz ujawniania czynów karalnych wśród nieletnich i osiągnięcia pozytywnych efektów założeń programów w postaci ograniczania przestępczości wśród nieletnich.

W związku z tym w roku 2020 planuje się utrzymywać współpracę z placówkami oświatowymi w zakresie profilaktyki, jak również działań wykrywczych skierowanych na ujawnianie zjawisk przemocy i przestępstw przeciwko mieniu na jeszcze wyższym poziomie.

2. Poprawa bezpieczeństwa w mieście i gminie Sulechów.

Komisariat Policji w Sulechowie, przyjmując do realizacji założenia na rok 2019, wytyczył bardzo konkretne cele wpływające na stan bezpieczeństwa i wpływające pozytywnie na jego odczucie wśród mieszkańców gminy.

W 2019 roku, w celu poprawy bezpieczeństwa, sulechowska Policja zorganizowała łącznie **69** wspólnych patroli z:

- Strażą Miejską w Sulechowie – **46** służb (łącznie z płatnymi),
- Strażą Leśną, Rybacką – **22** służby,
- Żandarmerią Wojskową – **1** służba.

Wspólne akcje i działania, a także właściwa praca pionu kryminalnego funkcjonariuszy KP w Sulechowie w 2019 roku, spowodowała ograniczenie ilości przestępstw i spowodowanie, że ilość przestępstw nie wzrosła i tak:

- wszczęto **1004** postępowań (1012 w roku 2018),
- wykrywalność ogólna przestępstw wyniosła **68,9%** (79,3% w roku 2018, 69,6% w 2017),
- wszczęto **22** spraw o przestępstwa narkotykowe (10 w 2018, 13 w 2017),
- wszczęto **128** postępowań o przestępstwo drogowe (122 w 2018, 112 w 2017),
- ujawniono **78** nietrzeźwych kierujących (85 w 2018, 84 w 2017).

W kategoriach przestępstw najbardziej uciążliwych dla mieszkańców miasta i gminy Sulechów przedstawia się to następująco:

- przestępstwa p-ko życiu i zdrowiu – wszczęto **39** spraw (39 w roku 2018),
- przestępstwa p-ko mieniu – wszczęto **95** spraw (204 w roku 2018),
- przestępstwa p-ko porządkowi publicznemu – wszczęto **29** spraw (5 w 2018),
- przestępstwa w komunikacji – wszczęto **51** spraw (79 w 2018),
- przestępstwa p-ko rodzinie i opiece – wszczęto **82** sprawy (185 w 2018).

Sporządzane są comiesięczne analizy, w oparciu o które typowane są miejsca najbardziej zagrożone. Od września 2016 roku funkcjonuje Krajowa Mapa Zagrożeń Bezpieczeństwa. Jest to narzędzie pozwalające na szybką i skuteczną reakcję Policji po zgłoszonych przez mieszkańców, w ramach aplikacji, zagrożeniach. W 2019 odnotowano łącznie **124** zgłoszenia (157 w 2018) w ramach wymienionej aplikacji, z których potwierdzono **50** zgłoszeń, a **74** zweryfikowano jako niepotwierdzone. Najwięcej zgłoszeń dotyczyło nieprawidłowego parkowania pojazdów, spożywania alkoholu w miejscach niedozwolonych. Ze wszystkich 50 zgłoszeń potwierdzonych, wyeliminowano 39 zgłoszeń.

W 2019 roku sulechowska Policja zabezpieczała wiele imprez sportowych, państwowych i rekreacyjnych, wśród których wymienić należy m.in.:

- zabezpieczenie wizyty Prezydenta RP,
- przemarsze Wojska,
- dni Sulechowa,
- wybory do Parlamentu Europejskiego i wybory Parlamentarne,
- targi rolnicze w Kalsku,
- piknik wojskowy,
- koncert na Pl. Ratuszowym,
- biegi uliczne oraz wyścigi kolarskie,
- zabezpieczenie jarmarków oraz dożynek na różnych szczeblach,
- zabezpieczenie meczów piłkarskich.

Ponadto, funkcjonariusze zabezpieczali również procesje związane z uroczystościami religijnymi. Dzięki rzetelnej ocenie zagrożeń, podczas trwania wymienionych imprez nie odnotowano żadnych incydentów mających wpływ na bezpieczeństwo mieszkańców.

Dzielnicy w swoich rejonach służbowych prowadzą plany działań priorytetowych dotyczących zagrożeń zgłaszanych przez mieszkańców jako

najbardziej uciążliwe z zaangażowaniem różnych podmiotów pozapolicyjnych. Działania te ujęte są na stronie internetowej.

Znaczny wpływ w realizacji zamierzeń mają działania typowo prewencyjne. Odpowiednia dyslokacja oraz zadaniowanie i rozliczanie służb prewencyjnych z realizacji założeń przełożyło się na odpowiednie i zadowalające wyniki. W wyniku powyższego, na terenie miasta i gminy Sulechów:

	2019 rok
Zatrzymano sprawców na gorącym uczynku przestępstwa	95
Zanotowano wykroczenia	4037
Ujawniono wykroczenia porządkowe	1666
Pouczono osób	2377
Odnotowano interwencje domowe	333
Zatrzymano osoby nietrzeźwe	99
Przeprowadzono interwencji	3909
Wylegitymowano osób	10499
Zatrzymano osób poszukiwanych	76

Represjonowanie osób popełniających nagminnie wykroczenia porządkowe oraz drogowe, przedstawia się następująco:

1. wykroczenia drogowe – 1802,
2. wykroczenia przeciwko urządzeniom użyteczności publicznej – 71,
3. wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu osób i mienia – 88,
4. wykroczenia przeciwko spokojowi i porządkowi – 241,
5. wykroczenia przeciwko mieniu – 360.

Jeśli chodzi o zdarzenie drogowe, nastąpiło znaczne ograniczenie oraz zmniejszenie osób pokrzywdzonych w tych zdarzeniach:

Wypadki drogowe:

Obszar	2016	2017	2018	2019
Sulechów miasto	7	4	2	7
Obszar wiejski	12	13	5	8

Ofiary wypadków (zabici/ranni):

Obszar	2016	2017	2018	2019
Sulechów miasto	Z-2, R-15	Z-1, R-6	Z-0, R-3	Z-0, R-7
Obszar wiejski	Z-6, R-9	Z-0, R-22	Z-2, R-10	Z-0, R-15

Kolizje drogowe:

Obszar	2016	2017	2018	2019
Sulechów miasto	139	158	128	168
Obszar wiejski	186	214	119	180

Z uwagi na brak umowy z Izbą Wytrzeźwień w Raculi, osoby do wytrzeźwienia doprowadzano do jednostki Policji KMP w Zielonej Górze – 70 osób. Często stosowano cele opiekuńcze wobec osób nietrzeźwych i doprowadzano je do miejsca zamieszkania (29 osób w roku 2019).

Zjawiskiem o tendencji spadkowej jest ilość interwencji na terenie miasta i gminy Sulechów związanych z przemocą w rodzinie. W roku 2019 sporządzono łącznie **37** Niebieskich Kart. Jest to 60% wszystkich niebieskich kart założonych w pięciu gminach tj. Sulechów, Babimost, Bojadła, Kargowa i Trzebiechów. W trakcie realizacji procedury Niebieskiej Karty jako osoby, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc, zarejestrowano 34 mężczyzn i 3 kobiety. W 18 przypadkach sprawcy przemocy znajdowali się w stanie nietrzeźwości. Sprawcy stosowali przemoc fizyczną, psychiczną, seksualną oraz ekonomiczną. W wielu przypadkach świadkami, a niejednokrotnie pokrzywdzonymi były dzieci. W związku z tym objęto te rodziny nadzorem.

3. Współpraca z samorządem oraz innymi organami i instytucjami.

Komisariat Policji w Sulechowie aktywnie współpracował i współpracuje z samorządem terytorialnym w zakresie potrzeb i oczekiwań społecznych. Przedstawiciele Policji uczestniczą w sesjach rady miejskiej, gdzie, w razie potrzeby, na bieżąco, informują o stanie bezpieczeństwa oraz przyjmują uwagi i spostrzeżenia mieszkańców. Dzielnicy, w czasie obchodów rejonów służbowych, spotykają się i przeprowadzają rozmowy z sołtysami, mieszkańcami i przedstawicielami samorządów lokalnych. W 2019 roku odnotowano łącznie **246** takich spotkań i rozmów.

Uzyskane w roku 2019 wyniki, mimo trudności kadrowych, oraz ogólny stan bezpieczeństwa na terenie miasta i gminy Sulechów należy uznać jako zadowalający i rokujący pozytywnie na przyszłość.

Biorąc pod uwagę zachodzące w społeczeństwie zjawiska, każde działania mające na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego, jak również ograniczenie zjawisk kryminogennych i patologicznych, a przynoszące zamierzony skutek, wymagają kontynuowania. Nieodzownym elementem zmierzającym do osiągnięcia zamierzonych celów jest ścisła współpraca wszystkich jednostek i instytucji powołanych do zapewnienia bezpieczeństwa w gminie. W 2019 roku założenia programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” zostały zrealizowane i przyniosły oczekiwane efekty w postaci zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom. Oczywiście niemożliwym staje się całkowite wyeliminowanie zjawisk kryminogennych i patologicznych, jednak ograniczenie ich powoduje przekonanie, że mieszkańcy czują się bezpiecznie.

Wobec powyższego w 2020 roku nadal planuje się:

- zwiększenie aktywności prewencyjnej i edukacyjnej wśród dzieci i młodzieży,
- zapobieganie demoralizacji i patologiom społecznym,
- kontynuować współpracę z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Sulechów, Strażą Miejską, zespołem interdyscyplinarnym, placówkami nauczania i wychowania, z przedstawicielami samorządów lokalnych, zarządami ogrodów działkowych oraz administracją budynków,
- podjąć wspólne działania z instytucjami pozarządowymi.

II. Straż Miejska.

Jednym z głównych priorytetów naszej gminy jest zapewnienie jej mieszkańcom poczucia bezpieczeństwa. Podjęliśmy szereg działań mających na celu poprawę porządku publicznego. W związku z tym funkcjonariusze straży miejskiej patrolowali m.in. placówki oświatowe, sulechowskie parki, okolice sklepów z alkoholem oraz organizowali liczne akcje prewencyjne np. „Bezpieczna droga do szkoły”, „Pomoc osobom bezdomnym”, „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje”. W roku 2019 Straż Miejska wystawiła 233 patrole.

Program ma na celu tworzenie warunków bezpiecznego zamieszkania i funkcjonowania w mieście. W dążeniu do silniejszego poczucia bezpieczeństwa funkcjonariusze pojawiali się w tych miejscach, gdzie dochodziło do największej ilości wykroczeń lub mieszkańcy prosili o częstsze pojawianie się patroli, czyli targowisko na ul. Jana Pawła II, boisko na ul. Licealnej, cmentarz komunalny czy uliczki osiedlowe.

W okolicach najbardziej niebezpiecznych Straż Miejska pełni wspólne patrole z innymi służbami mundurowymi. Poniżej rejestr wspólnych patroli w 2019 roku:

Nazwa jednostki	Liczba patroli w 2019 r.
Komisariat Policji w Sulechowie	46
Żandarmeria Wojskowa	3
Straż Leśna	1

Działalność patrolowa.

Podczas pełnienia służb funkcjonariusze realizowali przede wszystkim interwencje zgłaszane przez mieszkańców oraz czynności z zakresu ochrony spokoju i porządku w miejscach publicznych, w tym pod kątem:

- uniemożliwienia spożycia alkoholu w miejscach objętym zakazem,
- kontrolowanie i egzekwowanie przestrzegania przepisów odnoszących się do sprzedaży alkoholu nieletnim i osobom nietrzeźwym,
- patrolowanie miejsc, w których dochodzi do zakłócania spokoju przez gromadzącą się młodzież,
- podejmowanie czynności za naruszenia przepisów drogowych,
- w okresie zimowym przeprowadzano kontrolę osób bezdomnych.

Na terenie Gminy Sulechów pozostało 7 bezdomnych, którzy nie chcieli się udać do noclegowni, spali w namiotach i w pustostanach. Osoby te były pod stałą kontrolą Straży Miejskiej.

Kontrolowano posesje osób prywatnych na terenie miasta oraz gminy. Kontrole mają na celu sprawdzenie oraz egzekwowanie przepisów wynikających bezpośrednio z Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie gminy tj. zwrócenie uwagi czym palą w piecu, usuwanie nieczystości ciekłych, wyposażenia nieruchomości w numer porządkowy na posesji itp.

Działania profilaktyczno–edukacyjne.

Prowadzone są także działania profilaktyczno-edukacyjne wśród dzieci i młodzieży szkolnej mające na celu uświadomienie istniejących zagrożeń i promowanie bezpiecznego stylu życia.

Strażnicy Miejscy odbyli spotkania z uczniami szkół podstawowych oraz z przedszkolakami. Podczas tych spotkań funkcjonariusze uczyli dzieci, w jaki sposób prawidłowo powinny zachowywać się podczas przechodzenia przez jezdnię. Uczniowie dowiedzieli się również, jakie zagrożenia mogą napotkać

podczas pokonywania drogi do szkoły, zapoznawały się z numerami alarmowymi oraz miały możliwość zgłoszenia zdarzenia dyżurnemu w Straży Miejskiej. Strażnicy uczyli jak prawidłowo segregować śmieci. W roku 2019 odbyło się 5 pogadanek.

Interwencje.

W roku 2019 funkcjonariusze Straży Miejskiej odnotowali 659 interwencji. Nie ujawniono wykroczeń polegających na umieszczaniu plakatów w miejscach do tego nie przeznaczonych, bez zgody zarządzającego.

Wykroczenia	Liczba nałożonych mandatów	Liczba pouczeń nałożonych w 2019 r.	Suma 2019 r.
Porządek publiczny	48	8	56
Prowadzenie sprzedaży na terenie gminy poza miejscami wyznaczonymi	0	0	0
Razem	48	8	56

Funkcjonariusze często otrzymują zgłoszenia dotyczące warunków przebywania lub chowu zwierząt. W roku 2019 ujawniono 4 wykroczenia z zakresu niezachowania zwykłych lub nakazanych środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia. Wykroczenia te dotyczyły: puszczania psów bez nadzoru właściciela, wyprowadzania psów w miejscach publicznych bez kagańca oraz smyczy.

Wykroczenia	Liczba mandatów nałożona w 2019 r.	Liczba pouczeń nałożonych w 2019 r.	Suma 2019 r.
Niezachowanie środków ostrożności przy trzymaniu zwierzęcia	4	0	4
Niesprzątanie po psie	0	0	0
Razem	4	0	4

Program Bezpieczna Gmina Sulechów ma na celu również uświadomienie mieszkańców gminy o potrzebie dbałości o środowisko naturalne. Strażnicy Miejscy podczas kontroli posesji zwracali uwagę, w jaki sposób pozbywają się nieczystości ciekłych oraz czy nieruchomość posiadają numer porządkowy.

Wykroczenia	Liczba mandatów nałożona w 2019 r.	Liczba pouczeń nałożonych w 2019 r.	Suma 2019 r.
Pozbywanie się nieczystości ciekłych w sposób niezgodny z ustawą	14	1	15
Razem	14	1	15

Ujawniono wykroczeń publicznych dopuszczających się nieobyczajnego wybryku.

Wykroczenia	Liczba mandatów nałożona w 2019 r.	Liczba pouczeń wystawiona w 2019 r.	Suma 2019 r.
Wykroczenia przeciwko obyczajności	0	0	0
Razem	0	0	0

W roku 2019 odnotowano 19 interwencji dotyczących wykroczeń przeciwko urządzeniom użytku publicznego, 0 interwencji dotyczyło zaśmiecania drogi, ulicy, placu, 12 interwencji dotyczyło niszczenia terenów zielonych przeznaczonych do użytku publicznego oraz uszkodzania roślin poprzez postój pojazdów na trawniku.

WYKROCZENIA	Liczba mandatów nałożona w 2019 r.	Liczba pouczeń nałożonych w 2019 r.	Suma 2019 r.
Zaśmiecanie drogi, ulicy, placu	0	0	0
Niszczenie zieleni	8	0	8
Razem	8	0	8

Zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi w roku 2019 odnotowano 2 wykroczenia, dotyczyły spożywania alkoholu w miejscach objętych zakazem tj. w parkach, na ulicach, placach oraz w punktach sprzedaży tych napojów.

WYKROCZENIA	Liczba mandatów nałożona w 2019 r.	Liczba pouczeń nałożonych w 2019 r.	Suma 2019 r.
Spożywanie alkoholu w miejscach objętych zakazem	2	0	2
Usiłowanie	0	0	0
Razem	2	0	2

W roku 2019 odnotowano 10 wykroczeń z zakresu ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, dotyczyły to palenia głównie na przystankach komunikacji publicznej oraz placów zabaw dla dzieci.

WYKROCZENIA	Liczba mandatów nałożona w 2019 r.	Liczba pouczeń nałożonych w 2019 r.	Suma 2019 r.
Palenie tytoniu w miejscach objętym zakazem	10	0	10
Razem	10	0	10

W wyniku podejmowanych działań funkcjonariusze Straży Miejskiej uzyskali następujące wyniki:

Wyniki	Suma działań w 2019 r.
- interwencje załatwione i odnotowane	659
- legitymowane osoby	309
- osoby ujęte i przekazane Policji	0
- zabezpieczenie miejsca przestępstwa, katastrofy lub innego podobnego zdarzenia	0
- nałożono mandatów karnych	210
- pouczone sprawców wykroczeń	66
- sprawy przekazane do sądu	5

W roku 2019 funkcjonariusze straży miejskiej wystawili 210 mandatów za wszystkie wykroczenia oraz zastosowali 66 pouczeń.

W okresie zimowym strażnicy monitorowali miejsca, w których gromadzą się osoby bezdomne. Podczas wizyt funkcjonariusze starają się namówić takie osoby do skorzystania z usług przytuliska w Żukowicach koło Głogowa lub z noclegowni w Zielonej Górze. Osoby, które nie wyrażą takiej woli, są pod stałą obserwacją strażników.

Podczas zimy codziennie przeprowadzano kontrole przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska. Sprawdzany jest sposób

postępowania z odpadami komunalnymi, które często wykorzystywane są jako paliwo i spalane w piecach. Funkcjonariusze kontrolują kotłownie i piece w domach i mieszkaniach prywatnych oraz firmach na terenie całej gminy. W roku 2019 dokonano ok. 50 kontroli na terenie miasta i gminy Sulechów.

Współpraca z wydziałem Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska oraz innymi podmiotami.

Strażnicy Miejscy podczas patroli zwracali również uwagę na sytuacje wymagające interwencji innych jednostek, a leżące poza zakresem kompetencji Straży Miejskiej. We wszystkich takich sytuacjach zebrane informacje, dokumentacja zdjęciowa, zostały przekazane odpowiednim służbom właściwym w danej sprawie. Dotyczy to m.in. braku oświetlenia na ulicach, bezpieczeństwa, jak i nieżywych zwierząt, wymiany zdewastowanych znaków drogowych, awarii instalacji wodno-kanalizacyjnej itp.

Zabezpieczanie imprez miejskich oraz okolicznościowych świąt.

Ważnym elementem zachowania odpowiedniego porządku w mieście jest działalność prewencyjna w czasie odbywających się w Sulechowie imprez plenerowo-rozrywkowych np. WOŚP, Dni Sulechowa, Dożynki Gminne, bieg Kusocińskiego, oraz święta: Konstytucji 3 Maja, Boże Ciało, Wniebowzięcie NMP, czy Wszystkich Świętych. Dzięki współpracy wszystkich służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo, imprezy przebiegły sprawnie i bez żadnych zakłóceń.

Zagrożenie dla poczucia bezpieczeństwa i porządku publicznego występuje na terenie całej gminy ze zróżnicowanym nasileniem. Na podstawie analizy dotychczasowych zdarzeń oraz wskazań mieszkańców określono miejsca niebezpieczne.

W trosce o bezpieczeństwo mieszkańców w 2019 r. zainstalowano w Sulechowie dodatkowo kamery do systemu monitoringu wizyjnego. W Sulechowie przy ul. Jana Pawła II w dwóch punktach zainstalowano 6 kamer. Na chwilę obecną na terenie gminy Sulechów zamontowanych jest 25 kamer.

Monitoring miejski umożliwia:

- usytuowanie systemu kamer w miejscach publicznych, a w szczególności na terenach spotęgowanego nasilenia czynów niedozwolonych;
- ujawnianie i rejestrowanie nieprawidłowości w zasięgu pola widzenia kamery, a także pozwoli na udokumentowanie charakteru występkę oraz utrwali jego potencjalnego sprawcę;

- podgląd terenu za pomocą aktywnego sterowania kamerą zainstalowany w Straży Miejskiej;
- w przypadku potrzeby występowania na drodze sądowej wobec sprawcy zniszczenia, zarejestrowany materiał filmowy stanowi niepodważalny dowód w sprawie;
- system jest pełnowartościowym pomocnikiem służby patrolowej funkcjonariuszy i może dopomóc w podjęciu szybkiej reakcji wobec działań destrukcyjnych tzw. elementu społecznego.

W roku 2020 Strażnicy Miejscy w dalszym ciągu będą wykonywali swoje zadania w oparciu o założenia programu „Bezpieczna Gmina”.

III. Komendant Gminny Ochrony Przeciwpożarowej.

W ramach zamierzeń Gminy Sulechów, związanych z poprawą bezpieczeństwa mieszkańców zamieszkujących miasto i gminę Sulechów opartych o realizację zadań programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” na rok 2019 zaplanowano 9 kompleksowych założeń.

Zakres zadań leżący w kompetencjach ochrony przeciwpożarowej na terenie miasta i gminy był realizowany w szczególności przez 5 Jednostek Operacyjno-Technicznych (JOT) Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Sulechów, tj. Brody, Pomorsko, Kije, Mozów, Cigacice oraz formację państwową, jaką jest Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza PSP w Sulechowie.

Jednostki JOT OSP przynależne do Gminy Sulechów wyposażone są w 10 pojazdów ratowniczo-gaśniczych. Są to 2 samochody gaśnicze ciężkie, 4 gaśnicze średnie, 2 ratowniczo-gaśnicze lekkie, 2 gaśnicze lekkie. Ponadto każda Jednostka OSP Gminy Sulechów wyposażona jest w minimalną wymaganą ilość sprzętu pożarniczego i ratowniczego w postaci: motopomp, agregatów prądotwórczych, pilarek do drewna, piły do stali i betonu, drabin pożarniczych, aparatów powietrznych, 3 zestawów hydraulicznych (urządzenia ratownicze firmy LUKAS).

W ramach funkcjonowania programu w roku ubiegłym zrealizowano następujące zadania:

1. Remont remizy OSP Kije (termomodernizacja).
2. Zakup pojazdu ratowniczo-gaśniczego marki Iveco z wyposażeniem przeciwpowodziowym dla OSP Pomorsko.
3. Zakup specjalistycznej łodzi ratowniczej Whally dla jednostki OSP Brody.
4. Pozyskanie z PSP używanego wozu ratowniczo-gaśniczego marki Jelcz dla jednostki KSRG OSP Mozów.

5. Dosprzętowanie jednostek OSP Gminy Sulechów w zakresie organizacji i prowadzenia działań ratowniczych był ograniczony i uzależniony od finansów gminy.

Łączna suma wydatków związanych z usprzętowaniem, doposażeniem w sprzęt ochrony osobistej, jak również naprawy bieżące sprzętu i pojazdów jednostek OSP z poza Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego podległych Gminie Sulechów wyniosła około 70.000,00. W roku 2019 zakupiono:

1) Jednostka OSP Pomorsko otrzymała w ramach finansowania i współfinansowania Gminy Sulechów, funduszu sołeckiego, ZOSRP Woj. Lubuskiego w Zielonej Górze oraz dotacji z MSWiA między innymi:

- kamerę termowizyjną
- wentylator
- mundury galowe szt. 2
- węże pożarnicze szt. 4
- zwijadło do węży
- ubranie specjalne ochronne WUS-4/S/G szt. 1
- hełm strażacki VULCAN Calisia MO szt. 2
- kominiarkę strażacką szt. 2
- aparat oddechowy ODO.

2) Jednostka OSP Brody otrzymała w ramach finansowania i współfinansowania Gminy Sulechów, ZOSRP Woj. Lubuskiego w Zielonej Górze oraz dotacji z MSWiA między innymi:

- kamerę termowizyjną
- buty specjalne szt. 2
- ubranie specjalne szt. 2
- mundury galowe szt. 2
- kominiarkę strażacką szt. 10
- kołowrót ratowniczy szt. 2.

3) Jednostka OSP Cigacice otrzymała w ramach finansowania i współfinansowania Gminy Sulechów, ZOSRP Woj. Lubuskiego w Zielonej Górze oraz dotacji z MSWiA między innymi:

- deskę ortopedyczną
- buty specjalne szt. 2
- ubranie specjalne szt. 1
- kominiarkę strażacką szt. 2

- rękawice strażackie szt. 2
- torbę PSP R1.

4) Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego (Kije i Mozów) z pozyskanych środków KSRG, dotacji z MSWiA oraz finansowania i współfinansowania Gminy Sulechów, zmodernizowały wyposażenie ratownicze zakupując:

- buty specjalne szt. 4
- węże pożarnicze szt. 8
- mundur bojowy szt. 6
- rękawice bojowe szt. 6
- kamerę termowizyjną
- torbę PSP R1
- latarki nahełmne szt. 5
- hełmy strażackie szt. 3
- ubrania galowe szt. 4

6. W budynku OSP Mozów zainstalowano nową bramę garażową ze środków pozyskanych z KSRG.
7. W zakresie zadań związanych z modernizacją bazy sprzętowej pozostałe OSP przeprowadziły drobne naprawy i remonty powierzonych budynków, w ramach posiadanych środków gminnych.
8. Zorganizowano zgrupowania gminne związków taktycznych OSP, w ramach ćwiczeń taktyczno-bojowych, na terenie gminy Sulechów. Jednostki z terenu gminy Sulechów uczestniczyły w prowadzonych ćwiczeniach ewakuacyjnych w poszczególnych miejscowościach, biorąc czynny w nich udział. Ponadto Ochotnicze Straże Pożarne uczestniczyły w zabezpieczeniu wszystkich imprez masowych i okolicznościowych odbywających się na przestrzeni roku na terenie miasta i gminy Sulechów.
9. Podniesiony został stan wyszkolenia członków Ochotniczych Straży Pożarnych w ramach szkolenia zorganizowanego przez Komendę Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Zielonej Górze przy JRG PSP nr II w Zielonej Górze w zakresie:
  - szkolenie podstawowe ratowników OSP- 2 członków,
  - kierowców konserwatorów OSP – 5 członków,
  - kurs dowódców OSP – 4 członków,
  - szkolenie z działań dotyczących zagrożeń chemicznych.

Wszystkie powyższe przedsięwzięcia znacznie podwyższyły jakość działań ratowniczych realizowanych na terenie chronionym, jak również bezpieczeństwo ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Sulechów.

Założenia programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” na rok 2020.

W zakresie realizacji idei programu Bezpieczna Gmina Sulechów należy przedsięwziąć następujące zadania związane z utrzymaniem właściwego stanu bezpieczeństwa przeciwpożarowego mieszkańców gminy. Nie licząc cyklicznych realizowanych na podstawie statutów Ochotniczych Straży Pożarnych zadań, takich, jak bieżące szkolenie i doskonalenie członków, utrzymanie wysokiego poziomu gotowości bojowej jednostek, pozyskiwanie nowych członków oraz innych lokalnych zamierzeń organizacyjnych, proponuje się wdrożenie następujących zadań:

1. Ochotnicza Straży Pożarnej w Brodach – kurs sterników motorowodnych dla trzech członków tej jednostki.
2. Ochotnicza Straży Pożarnej w Pomorsku – kurs sterników motorowodnych dla trzech członków tej jednostki.
3. Zakup lekkiego pojazdu gaśniczo-ratowniczego dla OSP Kije.
4. Ochotnicza Straży Pożarnej w Kijach – w ramach specjalizacji w ratownictwie wysokościowym na poziomie podstawowym, dosprzętowanie w sprzęt specjalistyczny.
5. Zakup niezbędnego wyposażenia osobistego umundurowania i uzbrojenia przez jednostki KSRG, OSP Mozów i Kije w postaci; Mozów 3 kpl. umundurowania specjalnego, rękawice specjalne; OSP Kije zakup 2 kpl. umundurowania specjalnego, OSP Pomorsko, OSP Brody zakup po 2 kpl. umundurowania specjalnego (buty, rękawiczki, kominiarki).
6. Remont budynku suszarni węży pożarniczych w OSP Mozów.
7. Zaplanowanie oraz wykonanie budynku remizy wraz z placem dla OSP Cigacice.
8. Organizacja zgrupowania gminnego połączona ze szkoleniem w zakresie rozwinięcia taktycznego i obsługi sprzętu specjalistycznego z udziałem przedstawicieli i instruktorów z PSP. Udział jednostek KSRG w organizowanych przez JRG Sulechów ćwiczeniach wieloszczeblowych, między innymi w zakresie ratownictwa wodnego, wysokościowego, technicznego, oraz samodzielnych działań w czasie pożarów i innych miejscowych zagrożeń.

9. Udział wszystkich jednostek OSP w ćwiczeniach na obiektach zlokalizowanych na terenie własnego obszaru działania oraz w ćwiczeniach ewakuacyjnych w szkołach oraz innych budynkach użyteczności publicznej.
10. Przeprowadzenie akcji profilaktycznej na terenie gminy na temat zagrożenia pożarowego.
11. Poprawa wizerunku i estetyki terenu jednostek OSP w aspekcie posadzenia krzewów, remontu ogrodzeń i postawienia masztów flagowych.
12. Wykonanie okresowych przeglądów wymaganych przez producenta aparatów powietrznych i urządzeń hydraulicznych.
13. Doszkolenie druhów w zakresie: dowódców OSP, Naczelników OSP, ratownictwa medycznego (KPP), ratownictwa technicznego, dowódców Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych.

Proponowany zakres przedmiotowego planu zostanie omówiony i przeanalizowany na spotkaniu funkcyjnych Jednostek Operacyjno-Technicznych każdej OSP Gminy Sulechów, na rocznej odprawie roboczej, po zakończeniu kampanii sprawozdawczej w poszczególnych jednostkach w miesiącach: lutym, marcu 2020 r.

IV. Działania placówek oświatowych i sportowych.

A. Sulechowski Dom Kultury.

Działania edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa.

Sulechowski Dom Kultury im. F. Chopina prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa, w swojej codziennej działalności.

W roku 2019 SDK w Sulechowie zrealizował łącznie 241 działań kulturalnych. Były to m.in. koncerty, konkursy, przeglądy, wystawy, spektakle teatralne, projekcje filmowe, warsztaty, plenery artystyczne, festiwale, uroczystości, a także imprezy plenerowe rekreacyjne i masowe. Wśród najważniejszych wydarzeń znalazły się: Sulechowski Finał WOŚP, Dni Sulechowa – Miastu na urodziny, Dożynki Gminne, Festiwal Muzyki Fryderyka Chopina w Sulechowie, Jarmark Bożonarodzeniowy oraz cykl wydarzeń odbywający się w ramach obchodów jubileuszu 700-lecia Sulechowa obejmujący m. in. korowód urodzinowy, festiwal uliczny, okolicznościowe koncerty, warsztaty graffiti, plenery malarskie i fotograficzne, wystawy i konkursy. W codziennej działalności SDK w Sulechowie realizował, jak co roku, ofertę zajęć stałych w ramach sekcji, klubów, zespołów i pracowni dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów.

Uczestnicy zajęć stałych i okolicznościowych organizowanych przez SDK w Sulechowie są zapoznawani z obowiązującymi zasadami BHP, regulaminami oraz zasadami współpracy w ramach grup uczestników.

Ponadto podczas poszczególnych zajęć i wydarzeń w roku 2019 poruszane były tematy:

- ogólnych zasad zachowania bezpieczeństwa,
- zasad udzielania pierwszej pomocy,
- zasad bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- wartościowych form spędzania wolnego czasu,
- przestrzegania zasad i norm społecznych,
- postaw społecznych,
- problemu reagowania na zjawiska negatywne i przeciwdziałania agresji i hejtowi,
- przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu,
- unikania zagrożeń wynikających z zachowań patologicznych – alkoholizm, narkomania, przemoc, przestępczość,
- dbałości o środowisko naturalne, w tym segregacji odpadów.

Podczas wydarzeń organizowanych i współorganizowanych przez SDK w Sulechowie odbywały się pokazy ratownictwa, prezentacje i pokazy w wykonaniu straży pożarnych, a także spotkania z przedstawicielami służb mundurowych.

Szczególne rolę w edukacyjnych działaniach SDK w Sulechowie zajmuje praca instruktorów w świetlicach wiejskich. W roku 2020 stałe zajęcia profilaktyczne odbywały się w miejscowościach: Brody, Buków, Cigacice, Kije, Klępsk, Mozów, Pomorsko. Zajęcia poświęcone były:

- profilaktyce uzależnień,
- promowaniu zdrowego stylu życia,
- promowaniu wartościowych form spędzania wolnego czasu,
- bezpiecznemu powrotowi ze szkoły do domu,
- bezpieczeństwu podczas ferii, wakacji,
- roli aktywności fizycznej w codziennym życiu,
- asertywności, wzajemnym relacjom, komunikacji,
- przeciwdziałaniu agresji / hejtowi.

Tematy związane z szeroko pojętym bezpieczeństwem, profilaktyką uzależnień oraz innymi zagadnieniami wyżej wymienionymi poruszane były również podczas imprez o charakterze edukacyjnym – spektakle, projekcje

filmowe – realizowanych w SDK w Sulechowie przez firmy zewnętrzne, m.in. Centrum Edukacji Filmowej, Teatr Współczesny w Krakowie, Narodowy Teatr Edukacji.

REZULTATY/WNIOSKI:

Działania podejmowane przez SDK w Sulechowie przynoszą oczekiwane rezultaty i będą kontynuowane w roku 2020.

Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Sulechowski Dom Kultury im. F. Chopina organizuje i współorganizuje różnorodne formy edukacji kulturalnej oraz wychowania poprzez sztukę, skierowane do dzieci i młodzieży.

W tym:

- zajęcia stałe w ramach klubów, sekcji zainteresowań, zespołów i grup warsztatowych,
- zajęcia oraz wydarzenia okolicznościowe,
- zajęcia w ramach akcji FERIE z SDK, WAKACJE z SDK.

Zajęcia stałe, organizowane i współorganizowane przez SDK w Sulechowie w roku 2019:

Rodzaj zajęć	Liczba grup
Zajęcia prowadzone przez instruktorów SDK w Sulechowie	9
Zajęcia prowadzone przez instruktorów SDK w Sulechowie na świetlicach wiejskich	7
Zajęcia prowadzone przez instruktorów lub firmy zew.	5

Najważniejsze wydarzenia okolicznościowe organizowane i współorganizowane oraz obsługiwane przez SDK w Sulechowie w roku 2019:

Rodzaj zajęć	Liczba wydarzeń	Szacunkowa liczba uczestników
Festiwale taneczne	2	2600
Plenery artystyczne w ramach projektu 700 BARW SULECHOWA	4	160
Przeglądy artystyczne	2	500
Przeglądy artystyczne w ramach programu PRO ARTE	3	160
Konkursy plastyczne	3	600
Spektakle teatralne	18	3600
Wystawy	7	600
Imprezy plenerowe	24	4000
Konferencje	2	500
Imprezy okolicznościowe	22	3200
Koncerty (poza plenerowymi)	21	2300

Zajęcia w ramach akcji FERIE i WAKACJE z SDK w Sulechowie w roku 2019:

Rodzaj zajęć	Liczba wydarzeń	Liczba uczestników
Zajęcia warsztatowe w ramach akcji FERIE	6	120
Projekcje filmowe w ramach akcji FERIE	2	300
Spektakle teatralne w ramach akcji FERIE	1	30
Projekcje filmowe w ramach akcji WAKACJE	11	1200
Zajęcia warsztatowe w ramach akcji WAKACJE	24	480
Spektakle teatralne w ramach akcji WAKACJE	2	140
Gry terenowe w ramach akcji WAKACJE	2	60
Plenery i pikniki w ramach akcji WAKACJE	2	220
Spotkania klubowe w ramach akcji WAKACJE	8	140

Wszystkie działania Sulechowskiego Domu Kultury im. F. Chopina skierowane do mieszkańców, a w szczególności do dzieci i młodzieży, mają na celu promowanie wartościowych form spędzania wolnego czasu. Są to formy sprzyjające rozwojowi osobowości, umiejętności i pasji uczestników, a także kształtowaniu pozytywnych nawyków. Wzmacniają więzi społeczne, rozbudzają aktywność społeczną, rozwijają właściwe postawy społeczne. Co za tym idzie przeciwdziałają wykluczeniu społecznemu, zmniejszają zagrożenie wystąpienia zachowań patologicznych.

SDK w Sulechowie przykłada szczególną wagę do zapewnienia bezpieczeństwa uczestników zajęć i wydarzeń. Zajęcia i imprezy odbywają się zgodnie z przyjętymi regulaminami, a ich uczestnicy są z tymi regulaminami zapoznawani.

O wydarzeniach i imprezach informowane są odpowiednie służby, zapewniana jest ochrona oraz zabezpieczenie medyczne. Podczas zajęć i imprez obowiązuje zasada wzajemnego szacunku i tolerancji.

REZULTATY/WNIOSKI:

Działania realizowane przez SDK w Sulechowie odbywały się w dobrej atmosferze, nie odnotowano problemów. Działania będą kontynuowane w roku 2020.

Zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie jednostki.

DZIAŁANIA:

- w ramach programu „BEZPIECZNA GMINA” przeprowadzono kontrole sprzętu przeciwpożarowego oraz kontrole kominów na salach wiejskich i w obiektach SDK w Sulechowie,
- prowadzono stały nadzór nad prawidłowym działaniem instalacji,
- zimowe utrzymanie dróg dojazdowych do SDK w Sulechowie, szczególnie ważne z uwagi na dużą liczbę osób odwiedzających obiekty, przeprowadzane było własnymi środkami i wykonywane przez pracowników SDK w Sulechowie,
- na przełomie września i października 2019 r. w celu poprawienia bezpieczeństwa osób przebywających na terenie parku, wykonano przycinkę pielęgnacyjną drzew przez jednostkę SuPeKom,
- we współpracy z sołectwami przeprowadzono drobne naprawy w salach wiejskich,

- utrzymanie czystości oraz usuwanie skutków dewastacji SDK w Sulechowie przeprowadza we własnym zakresie, starając się aby nadzór nad obiektami był ciągły,
- w związku z wprowadzeniem nowych zasad segregacji SDK w Sulechowie również prowadzi selektywną zbiórkę śmieci tj. korzysta z pojemników przeznaczonych do danego rodzaju odpadów,
- w patrolowaniu obiektów otwartych SDK w Sulechowie współpracuje ze Strażą Miejską, a także jest w stałym kontakcie z Policją w Sulechowie,
- zarządzanie oraz dbanie o wygląd i porządek, jak również o bezpieczeństwo na placach zabaw, zgodnie z regulaminem, jest w gestii sołtysów oraz rodziców przyprawiających swoje dzieci,
- SDK w Sulechowie korzysta obecnie z pomieszczeń w przybudówce, gdzie mieszczą się archiwum i pomieszczenia socjalne pracowników gospodarczych. Przybudówka nie spełnia wszystkich warunków bezpieczeństwa – konieczne jest wykończenie klatki schodowej i toalety.
- nierozwiązany pozostał problem, który pojawił się w roku 2018 – konieczność przeprowadzenia remontu klatki schodowej przy wieży Zamku w Sulechowie. W chwili obecnej klatka jest zamknięta ze względu na bezpieczeństwo osób przebywających na terenie obiektu.

Odrębnym zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie SDK w Sulechowie podczas imprez. W tym celu współpracujemy z właściwymi służbami odpowiedzialnymi za porządek, bezpieczeństwo i przestrzeganie prawa, w tym: Strażą Miejską, Komisariatem Policji w Sulechowie, Żandarmerią, Jednostką Ratowniczo-Gaśniczą, OSP Gminy Sulechów.

Służby z dużym wyprzedzeniem otrzymują pisemną informację o planowanych wydarzeniach, zawierającą: miejsce, czas, planowaną liczbę uczestników, plan sytuacyjny z naniesionymi posterunkami służb i ochrony, nazwą firmy ochroniarskiej, ilością pracowników SDK zaangażowanych w realizację imprezy, wskazaniem koordynatora zadania. Imprezy realizowane są zgodnie z przepisami prawa właściwymi dla imprez rekreacyjnych i masowych.

REZULTAT/WNIOSKI:

Działania podejmowane przez SDK przynoszą oczekiwane efekty, pojawiają się jednak nowe problemy, wśród nich m.in. potrzeba utwardzenia

placu przed trybunami, której nie uwzględnił drugi etap projektu termomodernizacji budynku i rewitalizacji parku SDK w Sulechowie.

Podsumowując Sulechowski Dom Kultury im. F. Chopina będzie kontynuował działania, które podejmuje w ramach realizacji programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” oraz jest gotowy przyjąć nowe zadania dla poprawienia stanu bezpieczeństwa mieszkańców miasta i gminy Sulechów.

B. Placówki oświatowe – Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu.

W placówkach oświatowych prowadzonych przez Gminę Sulechów (w 8 szkołach podstawowych z oddziałami przedszkolnymi, 3 przedszkolach publicznych) organizowane były systematycznie zajęcia o tematyce związanej z bezpieczeństwem publicznym. Dzieci od najmłodszych lat uczone były zasad poruszania się po drogach, bezpieczeństwa podczas zabawy na podwórku, na terenie przedszkola i w domu. Tworzono warunki sprzyjające bezpieczeństwu dzieci, aktywności ruchowej i zachowaniu zdrowia. Kształtowano nawyki higieniczne, prowadzono zajęcia z pielęgniarkami, ratownikami medycznymi, a także strażnikami miejskimi, policjantami i strażakami.

Przedszkolaki poznawały procedury bezpieczeństwa obowiązujące w placówkach. Ponadto w celu zwiększenia ergonomiczności dostosowywano sprzęty, meble i zabawki do wzrostu i wieku dzieci. Podczas spacerów dzieci zakładały kamizelki odblaskowe. Poza tym, przy wyjściu z Przedszkola nr 6 „Tęczowa Szóstka” w Sulechowie zmieniono bariery na większe. W placówkach prowadzone były także cykliczne akcje skierowane również do rodziców pod takimi hasłami, jak: bezpieczne wakacje, bezpieczne ferie, bezpieczne zabawy zimowe.

Podejmowane działania edukacyjne w szkołach miały na celu zmniejszenie liczby zagrożeń poprzez kształtowanie umiejętności rozpoznawania przez dzieci sytuacji niebezpiecznych. Nie chodziło tu wyłącznie o bezpieczeństwo na drogach, ale także o zachowanie zdrowia psychicznego, które traktowane jest jako element sprzyjający bezpieczeństwu publicznemu. Z tego względu poza szkolnymi programami takimi, jak: „Bezpieczeństwo dzieci w drodze do szkoły”, „Bezpieczna droga do szkoły”, „Klub bezpiecznego Puchatka”, „Bezpieczna szkoła” w placówkach prowadzono również akcje: „Samobójstwo – jak dostrzec wołanie o pomoc?”, „Jak pomóc dziecku zaadaptować się w szkole?”, „Narkotyki kradną życie”, „Jak się chronić przed nałogowymi zachowaniami?”,

„Cyberprzemoc, uzależnienie od mediów”, „Cyberprzemoc. Jak bezpiecznie korzystać z Internetu?”, „Komunikacja interpersonalna w zespole klasowym. Jak zapobiegać zachowaniom agresywnym?”, „W spirali agresji, czyli wojny braci” itp.

W promowaniu bezpieczeństwa aktywni byli sami uczniowie, którzy, na przykład w Szkole Podstawowej w Bukowie, zorganizowali forum pod hasłem „Przeciw agresji słownej” i chętnie uczestniczyli w warsztatach profilaktycznych.

W Szkole Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Sulechowie funkcjonowała *Szkolna Drużyna Ratownicza*, której członkowie propagowali wśród uczniów wiedzę z zakresu pierwszej pomocy przedmedycznej. Zasad ratownictwa uczyły w szkołach także organizacje pozarządowe, które otrzymały na ten cel dotacje z budżetu Gminy Sulechów. W roku 2019 Polski Czerwony Krzyż Lubuski Oddział Okręgowy PCK na zadanie pn. „Szkolenie dzieci i młodzieży w zakresie udzielania pierwszej pomocy” otrzymał 3000 zł, a Ratownictwo Wodne RESCUE – 4000 zł na zadanie pt. „Bezpieczny Sulechów” oraz 2000 zł na wykonanie zadania pod hasłem „Bezpieczna Odra – przyjazna rzeka”.

W trakcie roku szkolnego odbywały się także turnieje promujące zasady bezpieczeństwa („Gminny Turniej Bezpieczeństwa w Ruchu Drogowym”, „Turniej Zebra”, który przy wsparciu finansowym Gminy w wysokości 5090 zł zorganizowała Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Babimojsko-Sulechowski ZHP).

Zadanie z zakresu bezpieczeństwa obejmowały także próby ewakuacyjne, przeprowadzane systematycznie w placówkach oświatowych i jednostkach organizacyjnych. Dodatkowym czynnikiem wpływającym na bezpieczeństwo uczniów i mieszkańców był monitoring. Na przejściach dla pieszych w pobliżu szkół pracowały osoby przeprowadzające uczniów przez pasy. Działania te zapobiegały wypadkom w drodze do i ze szkoły, zwiększając zarazem poczucie bezpieczeństwa wśród uczniów i ich rodziców.

Program „Bezpieczna Gmina Sulechów” realizowały jednostki organizacyjne, tj. Ośrodek Sportu i Rekreacji „Sulechowiec” w Sulechowie, Biblioteka Publiczna Gminy Sulechów, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie. Ich rolą było wspomaganie szkół i przedszkoli poprzez współorganizowanie turniejów, konkursów i innych wydarzeń na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego. Ważną rolą tych jednostek było zagospodarowanie czasu wolnego, szczególnie dzieciom i młodzieży. Zajęcia pozalekcyjne prowadzone były bowiem nie tylko w szkołach, ale także np. w bibliotece.

WNIOSKI:

Założony w programie „Bezpieczna Gmina Sulechów” cel został osiągnięty dzięki współpracy wielu podmiotów. Należy zatem nadal podejmować działania ukierunkowane na wzmocnienie bezpieczeństwa i podniesienie świadomości społecznej na ten temat.

Czynnikiem ryzyka, na który trzeba zwrócić szczególną uwagę, jest zjawisko „hejtu” w Internecie. Już w roku ubiegłym sygnalizowano potrzebę wzmocnienia działań mających na celu zniwelowanie zachowań agresywnych, wynikających z agresji użytkowników Internetu. Pomimo licznych pogadanek na temat uzależnień czy „cyberprzemocy” młodzież nadal publikuje na portalach społecznościowych negatywne i wulgarne komentarze w przekonaniu o swojej bezkarności. Należy zatem wzmocnić działania nauczycieli i pedagogów w zakresie przeciwdziałania agresji w sieci. Pomocne w tym są również zajęcia pozalekcyjne, prowadzone nie tylko w szkołach, ale i przez organizacje pozarządowe, które tworzą ciekawą ofertę spędzania czasu wolnego poprzez treningi sportowe, warsztaty artystyczne, wycieczki krajoznawcze i inne aktywności o charakterze prospołecznym. Współpraca na wielu różnorodnych poziomach pozwala na poprawę bezpieczeństwa zarówno dzieci i młodzieży, jak i całej społeczności lokalnej.

C. Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ramach statutowych zadań oraz założeń Programu, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie podejmował szereg działań, których celem było:

- 1. Zwiększenie skuteczności interwencji służb w przypadkach przemocy domowej z użyciem „Niebieskich Kart”.**
- 2. Współpraca z instytucjami prowadzącymi działania na rzecz bezpieczeństwa i zapobiegania patologiom.**

Istotą programu jest szeroka współpraca wszystkich jednostek, których zadaniem jest podejmowanie długofalowych działań, według z góry opracowanej strategii, w celu udzielenia kompleksowej pomocy rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej oraz zagrożonych przestępczością, uzależnieniami, zaniedbaniami opiekuńczo-wychowawczymi itp.

W 2019 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie, w ramach interwencji kryzysowej, udzielił pomocy 52 rodzinom. W ramach tych działań 47 razy zastosowano procedurę „Niebieskiej Karty”. Kontynuowane były również działania związane z 18 Niebieskimi Kartami z roku 2018.

Dokumenty w postaci „Niebieskiej Karty” trafiają do istniejącego przy OPS w Sulechowie Zespołu Interdyscyplinarnego, który zajmuje się procedurami

interwencji wobec przemocy w rodzinie. Na czele Zespołu Interdyscyplinarnego stoi przewodniczący, którego zadaniem jest koordynowanie działań mających na celu interwencję wobec poszkodowanych i sprawców przemocy. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi: pracownik socjalny, przewodniczący GKRPA, kurator sądowy oraz dzielnicowy. W skład Zespołu włączono również psychologa.

W razie potrzeby, na posiedzenie Zespołu, zapraszane są inne osoby np. pedagodzy szkolni, członkowie rodzin. W trakcie spotkań Zespołu omawiane są przypadki przemocy zgłoszonych do instytucji, które reprezentują członkowie Zespołu. Zaproszone osoby wymieniają się informacjami i doświadczeniami z pracy z rodzinami dotkniętymi różnorodnymi problemami. Wymiana informacji zwiększa szansę na szybkie działanie związane z rozwiązaniem problemów przemocy w rodzinie, uzależnienia, zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych, trudności opiekuńczo-wychowawczych.

Zespół Interdyscyplinarny pozwala na połączenie wszystkich możliwości i natychmiastowe ich uruchomienie. Jest to niezwykle ważne w przypadku sytuacji kryzysowej i zaniedbań opiekuńczo-wychowawczych, zwiększa bowiem szansę na szybkie przeciwdziałanie sytuacjom niepożądanym.

Z 47 Niebieskich Kart, które zostały skierowane do Zespołu Interdyscyplinarnego:

- 34 Niebieskie Karty wpłynęły z Komisariatu Policji w Sulechowie,
- 10 Niebieskich Kart założyli pracownicy socjalni OPS w Sulechowie,
- 1 Niebieska Karta sporządzona przez GKRPA,
- 1 Niebieska Karta ze służby zdrowia,
- 1 Niebieska Karta od psychologa ze Stowarzyszenia na rzecz pokrzywdzonych kobiet.

W ramach procedury interwencji wobec przemocy domowej przy Zespole Interdyscyplinarnym powstały grupy robocze składające się z pracownika socjalnego, funkcjonariusza policji, a także osoby zaproszonej do współpracy. W trakcie działań grupy roboczej odbywają się spotkania z ofiarami i sprawcami przemocy. Efektem tych spotkań jest rozpoznanie sytuacji rodziny i ustalenie sposobu przeciwdziałania przemocy oraz monitoring skutków podjętych działań. Powołanie grupy roboczej następuje z chwilą wpłynięcia do Zespołu Interdyscyplinarnego „Niebieskiej Karty”.

W 2019 roku odbyły się 282 posiedzenia grup roboczych. Ogółem objętych pomocą zostało 144 osoby. W tym okresie grupy robocze skierowały:

- do Prokuratury Rejonowej w Świebodzinie 19 zawiadomień o przemocy w rodzinie,
- do Sądu Rejonowego Wydział Rodzinny i Nieletnich w Świebodzinie 16 wniosków o wgląd w sytuację rodziny, ograniczenie władzy rodzicielskiej i nadzór kuratora,
- do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych skierowano 3 osoby.

W wyniku zawiadomień skierowanych przez grupy robocze do Prokuratury Rejonowej Świebodzinie wydano następujące postanowienia:

- w 9 przypadkach umorzono dochodzenie lub odmówiono wszczęcia postępowania,
- w 6 sprawach wszczęto postępowanie w sprawie stosowania przemocy,
- w stosunku do 4 osób zastosowano areszt tymczasowy,
- w 12 przypadkach sprawcy przemocy otrzymali zakaz zbliżania się do ofiary przemocy.

W 2019 roku odbyły się 4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego, na których omawiano szczególnie trudne przypadki Niebieskich Kart i ustalano plan działania Zespołu. Pracownicy socjalni sporządzili 16 informacji na potrzeby Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, które były wykorzystane przy kierowaniu osób uzależnionych na odpowiednią terapię. Pracownicy socjalni oraz asystenci rodziny 128 razy kierowali do Sądu Rejonowego w Świebodzinie – Wydział Rodzinny i Nieletnich opinie dotyczące sytuacji rodzin w zakresie ich prawidłowej funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz w przypadku zaniedbań w zakresie sprawowania opieki nad dziećmi, a także wnioski o ustanowienie kuratora sądowego lub ograniczenie władzy rodzicielskiej. Pięciu sprawców przemocy wyraziło zgodę na uczestnictwo w programie korekcyjno-edukacyjnym organizowanym przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zielonej Górze. Udział w tych zajęciach jest dobrowolny i być może dlatego liczba sprawców przemocy biorąca udział w programie jest nieduża. Zespół Interdyscyplinarny nie posiada uprawnień do przymusowego kierowania na tego typu zajęcia sprawców przemocy.

Nieodłącznym elementem działań na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie stosowanym przez tut. Ośrodek jest poradnictwo, którego celem jest przekazanie ofiarom przemocy informacji o możliwościach szukania sposobu rozwiązania problemu we wszystkich instytucjach, które zajmują się tego typu przypadkami. Poradnictwem prawnym i psychologicznym objęto ogółem 120 osób.

W 2019 roku pracownicy socjalni, funkcjonariusze policji, kuratorzy sądowi, pedagodzy szkolni, wzięli udział w szkoleniach zorganizowanych przez Zespół Interdyscyplinarny działający przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie, w celu poszerzenia wiedzy z zakresu działania wobec ofiar i sprawców przemocy oraz stosowania procedury Niebieskiej Karty.

Zgodnie z założeniami programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” do przeciwdziałania patologiom społecznym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie zatrudniono dwóch asystentów rodziny. Ich zadaniem było prowadzenie pracy z rodziną w oparciu o planowanie i udzielanie wszechstronnej specjalistycznej pomocy w rozwiązywaniu problemów życiowych. Wsparciem asystentów objęto 38 rodzin, w których było 76 dzieci. Koszty związane z zatrudnieniem asystentów zostały w połowie pokryte przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, w ramach resortowego programu wspierania rodziny i pieczy zastępczej.

Cele wynikające z programu w roku 2019 „Bezpieczna Gmina Sulechów” określone dla pomocy społecznej, zostały przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sulechowie osiągnięte w 100%.

W kolejnych latach Ośrodek nadal będzie rozwijał współpracę z instytucjami zajmującymi się wspieraniem rodzin, szczególnie tych zagrożonych wykluczeniem społecznym i dotkniętych przemocą. Doświadczenie z lat ubiegłych utwierdza w przekonaniu, że wspólne zaangażowanie wielu instytucji pozwala na efektywniejsze działania w zakresie poprawy sytuacji w tych rodzinach. Długofalowa współpraca pozwoliła na wypracowanie odpowiednich standardów działania, co przekłada się na uzyskiwanie spodziewanych efektów i wykorzystanie wszystkich dostępnych środków, a przede wszystkim szybki przepływ informacji, co umożliwi w danej chwili dotarcie do środowisk, które wymagają wsparcia. Szczególnie istotną rolę w tym zakresie odgrywa możliwość świadczenia pomocy w formie poradnictwa specjalistycznego, w tym psychologicznego i prawnego. Z uwagi na duże zapotrzebowanie na tego typu pomoc, od stycznia 2019 roku został uruchomiony Lokalny punkt pomocy prawnej osobom pokrzywdzonym przestępstwem udzielający nieodpłatnej pomocy prawnej oraz, w razie potrzeby, wsparcia psychologicznego i materialnego, łącznie z opłaceniem pobytu w domu samotnej matki.

Wspólne działanie przedstawicieli instytucji zajmujących się rodziną pozwala na dokładne diagnozowanie środowisk zagrożonych patologią, a także podejmowanie skutecznych czynności przeciwko zjawiskom zagrażającym

prawidłowemu funkcjonowaniu rodziny. Mając na uwadze pozytywne efekty dotychczasowych działań należy uznać, że ich kontynuacja jest niezbędna w celu zapewnienia bezpieczeństwa w naszej gminie.

D. Pełnomocnik ds. Uzależnień.

Pełnomocnik ds. Uzależnień w Sulechowie realizując Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2019, uchwalony 18 grudnia 2018 r. oraz Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2019 uchwalony, 18 grudnia 2018 r. podejmuje również działania w ramach programu "Bezpieczna Gmina Sulechów".

W roku 2019 tak, jak w latach poprzednich, podejmowano działania zmierzające do zmotywowania osób nadużywających alkoholu do rozpoczęcia leczenia, kontrolowano punkty sprzedaży i podawania napojów alkoholowych, zapewniono mieszkańcom gminy bezpłatną pomoc udzielaną przez specjalistów terapii uzależnień, grup samopomocowych, psychologa, oraz mediatora, wspierano działalność grup wsparcia, działalność świetlic środowiskowych oraz realizację w szkołach programów profilaktycznych. Ponadto, organizowano czas wolny dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych poprzez współpracę z organizacjami pożytku publicznego z Gminy Sulechów.

Powyższe działania zrealizowano poprzez:

Wspieranie działalności świetlic środowiskowych i opiekuńczo-wychowawczych.

Cel: Kształtowanie świadomości zdrowotnej u dzieci i młodzieży szkolnej. Umożliwienie im twórczego zagospodarowania czasu wolnego, rozwój zainteresowań, ukazanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego – zabawy bez alkoholu, narkotyków, środków uzależniających, telefonów komórkowych, Internetu, realizacja w środowiskach dotkniętych i zagrożonych alkoholizmem oraz narkomanią programów profilaktycznych, propagowanie zdrowego stylu życia, rozwijania talentów i zainteresowań.

Działania: Powyższe cele realizowane były przez świetlicę „Aniołkowo” przy parafii Św. Stanisława Kostki oraz Sulechowski Dom Kultury (zlecono realizację zadania) poprzez takie działania, jak: pomoc w odrabianiu lekcji, aktywne uczestnictwo w zajęciach sportowych, grach i zabawach, organizacja różnorodnych zajęć plastycznych, muzycznych, tanecznych oraz kulinarnych. W ramach prowadzenia świetlic organizowano wiele imprez okolicznościowych związanych z tradycją świąt. Realizowano programy zajęć o tematyce profilaktyki uzależnień z zastosowaniem metod socjoterapii.

Rezultaty: Wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w zajęciach wyrobiono poprawne nawyki związane z wykonywaniem swoich obowiązków, sumiennością, rzetelnością i starannością, wdrożono aktywność fizyczną do codziennej aktywności, umocniono współdziałanie w grupie i nawiązywanie poprawnych relacji z otoczeniem, rozwijano zainteresowania i chęć wyrażania siebie, odpowiednie postawy wobec tradycji świąt, ukazano alternatywne formy spędzania czasu wolnego z wykluczeniem stosowania używek i negatywnych zachowań.

W roku 2019 funkcjonowało osiem gminnych świetlic środowiskowych:

- „Aniołkowo” w Sulechowie, która była prowadzona przy parafii Św. Stanisława Kostki przez Biuro Pełnomocnika ds. Uzależnień,
- w Brodach, Bukowie, Cigacicach, Kijach, Klępsku, Mozowie i Pomorsku, których prowadzenie zlecono Sulechowskiemu Domowi Kultury. W każdej ze świetlic realizowano program zajęć dla dzieci i młodzieży pochodzących ze środowisk zagrożonych uzależnieniem, z rodzin, w których występują problemy wychowawcze, ale także z rodzin funkcjonujących w sposób prawidłowy.

Łącznie we wszystkich świetlicach zapisanych było ok. 100 dzieci.

Zapewnienie specjalistycznej pomocy terapeutycznej, psychologicznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem.

Cel: Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej oraz świadomości mieszkańców o możliwości jej uzyskania, zwiększenie liczby osób wychodzących z uzależnienia oraz skuteczności terapii rozpoczętej w szpitalu specjalistycznym poprzez jej wsparcie po powrocie do środowiska, udzielenie rodzinom z problemami alkoholizmu i narkomanii pomocy psychospołecznej i terapeutycznej.

Działania: Dyżury specjalistów i instruktorów terapii uzależnień zajmujących się problemem uzależnienia oraz współuzależnienia od alkoholu i narkotyków oraz psychologa wraz z mediatorem. Działalność formalnych grup Anonimowych Alkoholików oraz Anonimowych Narkomanów.

Rezultaty: W Biurze Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie w roku 2019 zatrudniono czterech terapeutów uzależnień, w tym mediatora oraz psychologa.

Wszyscy specjaliści udzielali pomocy o charakterze terapeutycznym osobom uzależnionym i współuzależnionym oraz zagrożonym uzależnieniem, a także osobom potrzebującym natychmiastowej pomocy:

- terapeuci uzależnień zajmujący się problemami uzależnienia i współuzależnienia od alkoholu przyjmowali w poniedziałki i środy od 15.00 do 20.00,
- terapeuta uzależnień zajmujący się problemami współuzależnienia przyjmował w każdy I i III czwartek miesiąca od 16.00 do 19.00,
- terapeuta uzależnień od narkotyków przyjmował w piątki od 15.00 do 20.00, we wtorki prowadził grupę Anonimowych Narkomanów od 18.00 do 20.00 (z wyłączeniem ostatniego wtorku w miesiącu),
- psycholog dyżurował w każdy wtorek od 14.00 do 19.00, oraz II i III poniedziałek miesiąca
- mediator dyżurował w II i IV czwartek miesiąca od 15.00 do 20.00,
- grupa Anonimowych Alkoholików działała w sali Biblioteki miejskiej w Sulechowie , w każdy poniedziałek od 17.00 do 19.00 oraz przy parafii w Sali „Staś” od 17.00 do 19.00.

Wsparcie placówek oświatowych w zakresie realizacji opracowanych programów profilaktycznych.

Cel: Kształtowanie prawidłowych postaw wobec problemów uzależnień, umiejętności współpracy w grupie, budowania prawidłowych relacji z otoczeniem, budowanie postaw zgodnie z zasadami asertywności, tolerancji, zrozumienia i akceptacji, wyrabianie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu.

Działania: Realizacja szkolnych programów profilaktyki uzależnień poprzez udział dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych, ponadpodstawowych w zajęciach warsztatowych:

- Szkoła Podstawowa nr 2 im. Jana Pawła II w Sulechowie – warsztaty profilaktyczne w kl. V i VI z certyfikowanym terapeutą uzależnień i psychoterapeutą Panem Pawłem Kasprzakiem, program rekomendowany „Przyjaciele Zippiego” dla kl. I-III,
- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Sulechowie – program rekomendowany: „Smak Życia, czyli debata o dopalaczach” w kl. 1TD, 1BB, 2BC, 3 BA, 1TI,
- Szkoła Podstawowa nr 1 im gen. Józefa Bema – spotkania warsztatowe pod hasłem „Komunikacja interpersonalna w zespole klasowym, jak

zapobiegać zachowaniem agresywnym”, dla 380 uczniów z kl. IV- VII oraz dla 70 pracowników pedagogicznych,

- Szkoła Podstawowa w Kalsku – program rekomendowany „UNPLUGGED” , skierowany do grupy 42 uczniów z kl. IV -VIII,
- Szkoła Podstawowa w Bukowie – programy rekomendowane „ Spójrz inaczej” oraz „Debata” dla uczniów z kl. I – VIII – 68 uczniów, a także warsztaty profilaktyczne „Konflikt – przemoc” dla 33 uczniów z kl. IV-VIII,
- Szkoła Podstawowa im . L. Kruczkowskiego w Cigacicach – program rekomendowany „Spójrz inaczej” – wszystkie klasy,
- Szkoła Podstawowa w Kijach – programy rekomendowane „Spójrz inaczej” dla klas I -VI oraz „Smak Życia, czyli debata o dopalaczach” w kl. VI-VIII, spektakl profilaktyczny „Strach ma wielkie oczy”,
- Szkoła Podstawowa w Kalsku – program rekomendowany „Przyjaciele Zippiego” dla kl. I-III,
- Szkoła Podstawowa nr 3 im. Janusz Kusocińskiego w Sulechowie – programy rekomendowane „Spójrz inaczej” dla kl. IIa, IIIa, IVb, Vc, VI d oraz „Smak Życia, czyli debata o dopalaczach” w kl. VIIc, VIId,
- Szkoła Podstawowa w Brodach – program rekomendowany „Debata” dla kl. VI-VIII – 25 uczniów, oraz „Spójrz inaczej” dla kl. I-III -26 uczniów,
- Zajęcia profilaktyczne z terapeutą uzależnień od narkotyków, Panem Andrzejem Stasiulewiczem – dotyczące konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie Gminy Sulechów: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy (VII,VIII szkoły podstawowej, III gimnazjum), Szkoła Podstawowa nr 2 w Sulechowie (klasy VII, VII szkoły podstawowej), Szkoła Podstawowa w Cigacicach (klasy VII, VIII), Szkoła Podstawowa w Kalsku (klasy VII, VIII), Szkoła Podstawowa w Kijach (klasy VII, VIII), Szkoła Podstawowa w Brodach (klasy VI, VII, VII), Szkoła Podstawowa w Bukowie (klasy VII, VIII), Liceum Ogólnokształcące (klasa I, II, III), Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (Branżowa Szkoła I Stopnia klasy I i II), Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego (Technikum klasy I i II), Szkoła Podstawowa nr 3 w Sulechowie (klasy VII,VIII).

System rekomendacji działa na poziomie krajowym od 2010 roku. Jest to zadanie realizowane we współpracy czterech instytucji – Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Ośrodka Rozwoju Edukacji oraz Instytutu Psychiatrii

i Neurologii. W ramach systemu dokonywana jest ocena programów z obszarów promocji zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień (profilaktyki narkomanii, profilaktyki problemów alkoholowych) oraz programów profilaktyki innych zachowań problemowych (ryzykownych) dzieci i młodzieży.

Rezultaty: Poszerzenie wiedzy dzieci, młodzieży i rodziców na temat rozwiązywania problemów uzależnień i przemocy oraz możliwości uzyskania specjalistycznej pomocy w tym zakresie, pogłębianie umiejętności budowania prawidłowych relacji z otoczeniem oraz przybliżenie prawidłowych postaw wobec zachowań ryzykownych wyrobienie umiejętności bezpiecznego korzystania z Internetu i rozpoznawania realnych zagrożeń.

Realizację ogólnopolskich kampanii edukacyjno-profilaktycznych.

Cel: Prowadzenie działań edukacyjnych adresowanych do różnych grup docelowych w szczególności do dzieci, młodzieży i rodziców na temat zagrożeń wynikających z nadużywania alkoholu, używania środków odurzających, substancji psychotropowych i NSP (Nowe substancje psychoaktywne tzw. "dopalacze").

Działania:

- ogólnopolska kampania edukacyjno-profilaktyczna „Przemoc boli” – skierowana do dzieci i młodzieży, pedagogów i rodziców (kampanią objęto wszystkie szkoły z Gminy Sulechów),
- ogólnopolska kampania edukacyjno-profilaktyczna „Smart znaczy mądrze – nowe zagrożenia w sieci” – skierowana do dzieci i młodzieży, pedagogów i rodziców (kampanią objęto wszystkie szkoły z Gminy Sulechów),
- ogólnopolska kampania edukacyjno-profilaktyczna „Alkohol niszczy” , kampania skierowana do wszystkich mieszkańców Gminy Sulechów,
- ogólnopolska kampania edukacyjno-profilaktyczna „Postaw na rodzinę” – skierowana do dzieci i młodzieży, pedagogów i rodziców (kampanią objęto wszystkie szkoły z Gminy Sulechów).

Rezultaty: Zwiększenie świadomości mieszkańców Gminy Sulechów na temat problemu nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz skorzystania z możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej.

Realizację lokalnych kampanii edukacyjno-profilaktycznych.

Cel: Prowadzenie działań profilaktyczno-edukacyjnych adresowanych do różnych grup docelowych.

Działania:

- organizacja konferencji pt. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i narkomanii w Gminie Sulechów. Przedstawienie wyników Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych, konferencja odbyła się 23.09.2019 r. w ramach Gminnych Dni Profilaktyki, na którą zostali zaproszeni dyrektorzy jednostek oświatowych, radni, pedagodzy, sołtysi, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- organizacja pikniku profilaktycznego wraz ze Związkiem Harcerstwa Polskiego – Hufcem Babimojsko-Sulechowskim, który odbył się 20.09.2019 roku, w ramach Gminnych Dni Profilaktyki – brało udział ok. 100 dzieci z gminnych świetlic środowiskowych oraz ok 500 mieszkańców z Gminy Sulechów,
- wydruk i kolportaż ulotek informacyjnych na temat tego, gdzie można uzyskać pomoc na terenie gminy Sulechów, do jednostek oświatowych, jednostek pomocniczych, szpitali, urzędów, poradni specjalistycznych, sklepów.

Rezultaty: Zwiększenie świadomości mieszkańców Gminy Sulechów na temat problemu nadużywania alkoholu i substancji psychoaktywnych oraz miejsc i metod skorzystania z możliwości uzyskania pomocy specjalistycznej.

Wsparcie grupy samopomocowej dla kobiet współuzależnionych.

Cel: Wsparcie kobiet współuzależnionych (małżonek bądź partnerek osób uzależnionych).

Działania: Udostępnienie pomieszczeń Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień oraz wsparcie merytoryczne Samopomocowej Grupy Kobiet poprzez spotkania terapeutyczne dla osób uzależnionych od alkoholu i współuzależnionych, odbywały się w pierwszy i trzeci czwartek każdego miesiąca. Osoby współuzależnione spotykały się w grupie terapeutycznej pracującej na procesie grupowym. Aktualne potrzeby osób uczestniczących w zajęciach omawiane i rozwiązywane były na bieżąco. Odpowiednio do potrzeb prowadzona była edukacja na temat choroby alkoholowej, współuzależnienia, funkcjonowania rodziny. Osoby biorące udział w zajęciach były systematycznie motywowane i ukierunkowywane do dokonania zmian w swoim funkcjonowaniu. Pomocą były wybrane lektury i omawiane przypadki.

W ramach nauki zachowań konstruktywnych zrealizowano następujące tematy:

- powrót do przeszłości – analiza i porządkowanie bolesnych sytuacji,
- ćwiczenie umiejętności prawidłowego komunikowania się w rodzinie.

Rezultaty: Zwiększenie umiejętności współzależnionych kobiet w radzeniu sobie z mechanizmami destrukcyjnymi, które służąc utrzymaniu równowagi w rodzinie, jednocześnie powodują pogorszenie stanu zdrowia oraz sprawność funkcjonowania psychospołecznego u osoby współzależnionej.

Wspieranie merytoryczne prac Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Cel: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ma za zadanie podejmować działania motywujące do podjęcia leczenia osoby nadużywające alkoholu, zgłoszone poprzez złożenie wniosku. Komisja sprawuje także nadzór nad poprawnością przestrzegania zasad sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Działania: Komisja przyjmowała i rozpatrywała wnioski o leczenie uzależnienia od alkoholu, na ich podstawie kierowała do Sądu Rejonowego wnioski o zobowiązanie osób uzależnionych do podjęcia leczenia odwykowego przeciwalkoholowego. Przeprowadzano także kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych pod względem przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wiarygodności składanych przez przedsiębiorcę oświadczeń o wysokości obrotu napojami alkoholowymi, przestrzegania na terenie punktu przepisów o dozwolonych formach reklamy i promocji napojów alkoholowych a także źródeł pochodzenia alkoholu.

Rezultaty:

- 12 posiedzeń głównych w pełnym składzie osobowym, których celem była analiza teczek osobowych klientów, zawierających dane wrażliwe pod kątem dalszych działań wobec klienta zgłoszonego do GKRPA, z każdego posiedzenia sporządzane są protokoły zestawieniowe,
- 28 posiedzeń motywujących klientów do zaprzestania nadużywania alkoholu – na spotkania zapraszane są osoby z problemem alkoholowym oraz członkowie ich rodzin,
- 45 dyżurów piątkowych – motywujących klientów do zaprzestania nadużywania alkoholu, udzielanie osobom informacji na temat możliwości podjęcia leczenia, form współpracy z terapeutami i psychologiem, placówkach terapii odwykowej, procedurach leczenia odwykowego,
- 4 posiedzenia nadzwyczajne w sprawie zaopiniowania wniosków o wydanie zezwolenia,

- zaopiniowano 39 wniosków w formie postanowienia o udzielenie zezwolenia na sprzedaż alkoholu oraz przekierowano postanowienia do Urzędu Miejskiego Sulechów w toku dalszej procedury,
- komisja przeprowadziła 25 kontroli na terenie gminy Sulechów oraz sporządziła protokoły z kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, protokoły z oględzin w sprawie ubiegania się o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych o zawartości: a) do 4,5% zawartości alkoholu oraz na piwo; b) powyżej 4,5% do 18% zawartości alkoholu (z wyjątkiem piwa); c) powyżej 18% zawartości alkoholu,
- komisja wystosowała 1 wniosek do Burmistrza Sulechowa o cofnięcie zezwolenia na sprzedaż alkoholu w dniu 20 listopada 2019 roku dotyczący sklepu spożywczo-przemysłowego mieszczącego się na ul. Okrężnej 6 w Sulechowie.

Udzielanie porad oraz informacji w ramach spotkań „pierwszego kontaktu” osobom uzależnionym, współuzależnionymi oraz członkom ich rodzin.

Cel: Udzielenie profesjonalnej pomocy w sytuacji kryzysowej związanej z nadużywaniem substancji psychoaktywnych oraz z stosowaniem przemocy. Przeprowadzenie rozmowy mającej na celu zorientowanie się w sytuacji problemowej, zmotywowanie osoby poszkodowanej do podjęcia natychmiastowo stosownych działań zmierzających do poprawy jej sytuacji oraz pomoc w wybraniu najefektywniejszej metody działania lub niekiedy skierowanie do odpowiednich instytucji.

Działania: Rozmowy motywujące z osobami z problemem uzależnień lub członkami ich rodzin oraz osobami dotkniętymi przemocą, pomoc w rozwiązaniu sytuacji problemowej osoby zgłaszającej się, pomoc w wyborze najefektywniejszej metody działania, kierowanie do odpowiednich instytucji pomocowych.

Współpraca z terapeutami uzależnień, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sulechowie, Sądem Rejonowym w Świebodzinie, Prokuraturą Rejonową w Świebodzinie, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sulechowie, Komisariatem Policji w Sulechowie, Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sulechowie, zakładami opieki zdrowotnej, placówkami oświatowymi.

Rezultaty: Natychmiastowa interwencja w sytuacji kryzysowej.

W roku 2019 pracownicy Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie przeprowadzili około 207 rozmów z osobami uzależnionymi od alkoholu,

narkotyków, nowych substancji psychoaktywnych NSP („dopalacze”), współuzależnionymi oraz osobami dotkniętymi przemocą, z czego ponad połowa rozmów to były rozmowy w ramach spotkań „pierwszego kontaktu” z osobami niezarejestrowanymi w bazie danych Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie.

Współpracę z organizacjami pożytku publicznego w zakresie porządku i bezpieczeństwa publicznego oraz przeciwdziałania patologiom.

- organizacja warsztatów profilaktyczno-wychowawczych w formie obozu dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych z terenu gminy Sulechów przez Lubuski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Zielonej Górze.

Cel: Wypoczynek letni dzieci z rodzin dysfunkcyjnych zamieszkujących Gminę Sulechów z warsztatami w formie zajęć terapeutycznych, integracyjnych oraz edukacyjnych z elementami profilaktyki uzależnień.

Działania: W trakcie wypoczynku dzieci objęte były opieką wychowawców, psychoterapeutów, psychologa i uczestniczyły czynnie w zajęciach terapeutycznych.

Rezultaty: Dzieci uczestniczące w kolonii nauczyły się współpracy w grupie, dzięki zajęciom terapeutycznym wzmocniono ich samoocenę, przekazano wiedzę i ćwiczone umiejętności służące rozładowywaniu napięć i negatywnych emocji, przeprowadzono ćwiczenia umacniające umiejętność odmawiania, ukazano prawidłowe postawy i zasady funkcjonowania w społeczeństwie. Działania przyczyniły się do poprawy kondycji fizycznej, uzupełnienia podstawowej wiedzy na temat udzielania pierwszej pomocy.

- realizacja warsztatów edukacyjno-profilaktycznych wraz z organizacją pikniku dla dzieci, młodzieży i rodziców z terenu gminy Sulechów przez Chorągiew Ziemi Lubuskiej Związku Harcerstwa Polskiego Hufiec Babimojsko-Sulechowski ZHP.

Cel: Objęcie programem warsztatów „Na Równoważni cz. III” 200 uczniów placówek oświatowych Gminy Sulechów, a także świetlic wiejskich. Zajęcia skierowane do uczniów, przejawiających trudności w radzeniu sobie z otaczającą ich rzeczywistością szkolną oraz rówieśniczą. Głównymi celami zadania to dostarczenie podstawowej wiedzy na temat niekorzystnego wpływu alkoholu na zdrowie i życie człowieka, ćwiczenie umiejętności chroniących przed sięganiem po alkohol oraz inne używki, wzmocnienie wiary jednostki we własne siły i umiejętności, ukazanie prawidłowego funkcjonowania w grupie

rówieśniczej oraz zwiększenie kompetencji komunikacyjnych i promowanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego.

Działania: Realizując program „Na Równoważni cz. III” zorganizowano:

- warsztaty profilaktyczno-edukacyjne w placówkach oświatowych, świetlicach wiejskich dla 200 uczniów,
- warsztaty wyjazdowe dla 50 osobowej grupy,
- warsztaty edukacyjne dla rodziców w Pomorsku, Brodach i Kalsku,
- warsztaty profilaktyczne wyjazdowe dla liderów,
- piknik profilaktyczny który odbył się 20.09.2019 roku w ramach Gminnych Dni Profilaktyki – udział ok. 100 dzieci z gminnych świetlic środowiskowych oraz ok 500 mieszkańców z Gminy Sulechów.

Rezultaty: Uczestnicy warsztatów zdobyli wiedzę na temat niekorzystnego wpływu używek na zdrowie i życie człowieka, zdrowego stylu życia, właściwego odżywiania oraz pogłębili swoje umiejętności radzenia sobie z przemocą rówieśniczą.

Monitorowanie skali problemów alkoholowych w środowisku lokalnym.

Cel: Monitorowanie skali problemów alkoholowych poprzez prowadzenie badań i sondaży, tworzenie lokalnych diagnoz i ekspertyz w Gminie Sulechów.

Działania: W 2019 r. przeprowadzona została Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych w Gminie Sulechów.

Istotą badania było poznanie występujących na terenie gminy Sulechów problemów takich, jak: uzależnienie od alkoholu, nikotyny, narkotyków, dopalaczy i Internetu oraz przemoc w rodzinie, szkole i cyberprzemoc.

W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie komplementarnych badań, zrealizowanych wśród trzech grup społecznych: dorosłych mieszkańców gminy, uczniów (klas VI i VIII szkół podstawowych oraz klas II szkół ponadpodstawowych), sprzedawców napojów alkoholowych.

W badaniu diagnozującym problemy społeczne występujące na terenie gminy Sulechów wzięło udział 144 mieszkańców, 500 uczniów oraz 20 sprzedawców napojów alkoholowych.

Rezultaty: Badania pozwoliły ocenić aktualny stan problemów alkoholowych na różnych płaszczyznach (np. picie młodzieży, leczenie uzależnienia od alkoholu, przeciwdziałanie przemocy, profilaktyka szkolna i środowiskowa, zmiany na rynku napojów alkoholowych, marketing alkoholowy: reklama, promocja, sponsoring itp.), a także pozwoliły pokazać

kierunek prowadzonych działań profilaktycznych oraz ukazać popełniane błędy przy ich realizacji.

Pozwoliło to ustalić rozmiar problemów, tendencji w zachodzących zjawiskach oraz wskazać kluczowych zagrożeń i potrzeb w ww. zakresie.

Analiza, podsumowanie i wnioski.

Podsumowując działania prowadzone przez Pełnomocnika ds. Uzależnień oraz pracowników Biura Pełnomocnika ds. Uzależnień w Sulechowie, w ramach programu „Bezpieczna Gmina Sulechów”, w roku 2019 stwierdzam, że osiągnięto wszystkie założone cele. Celem strategicznym, zgodnie z Narodowym Programem Zdrowia, było wydłużenie życia w zdrowiu, poprawa zdrowia i związanej z nim jakości życia ludności. Działania miały na celu ochronę zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców.

V. Urząd Stanu Cywilnego, Sprawy Obywatelskie i Zarządzanie Kryzysowe.

Z zakresu ochrony ludności przed skutkami zdarzeń kryzysowych zrealizowano następujące zadania:

- dokonano aktualizacji Gminnego Planu Zarządzania Kryzysowego,
- opracowano i wydano podległym jednostkom wytyczne Burmistrza do działalności w zakresie OC i zarządzania kryzysowego na 2019 rok,
- jeden raz w kwartale przeprowadzono głośną próbę syren alarmowych przekazując treningowy sygnał alarmowy,
- systematycznie aktualizowano bazę danych o siłach i środkach obrony cywilnej „ARCUS”,
- utrzymywano posiadany sprzęt obrony cywilnej i przeciwpowodziowy w pełnej sprawności technicznej,
- dokonano modernizacji systemu ostrzegania i alarmowania.

Zasadniczym kierunkiem działania obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego w 2020 roku będzie wzmocnienie przygotowania struktur obrony cywilnej do prowadzenia działań ratowniczych na bazie sił i środków jednostek organizacji pozarządowych i innych podmiotów realizujących zadania w zakresie ochrony ludności i obrony cywilnej oraz wdrażanie nowych regulacji dotyczących obrony cywilnej.

VI. Wydział Inwestycji i Zarządzania Drogami Gminnymi.

Podstawowe cele programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” odnoszą się do zagadnień związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa użytkownikom dróg na

terenie miasta oraz gminy. W celu realizacji założeń programu podejmowane są przedsięwzięcia obejmujące budowę, przebudowę dróg (w tym nawierzchni jezdni, chodników oraz ścieżek rowerowych) oraz utrzymanie należytego stanu technicznego istniejącej sieci dróg, poprzez bieżące remonty nawierzchni drogowych. Dodatkowo realizowane są prace polegające na utrzymaniu oznakowania pionowego oraz poziomego dróg, a także elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego.

Założenia oraz cele programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” w ramach infrastruktury drogowej na terenie miasta i gminy zostały osiągnięte, poprzez zrealizowanie niżej wymienionych zadań:

1. W ramach inwestycji:

- 1) Budowa infrastruktury rowerowej na terenie MOF Zielona Góra Etap: Cigacice – Kalsk.
- 2) Budowa odcinka chodnika w ciągu dróg gminnych ulica Odrzańska i Południowa w Sulechowie wraz z wykonaniem przejścia dla pieszych.
- 3) Budowa drogi ul. Sportowa w Sulechowie – opracowanie dokumentacji projektowej.

2. W ramach remontów:

- 1) Roboty sprzętem w obrębie gruntowych dróg gminnych.
- 2) Remonty nawierzchni bitumicznych.
- 3) Dostawa niesortowanego kruszywa kamiennego z przeznaczeniem na utwardzenie nawierzchni dróg gminnych.
- 4) Usługi remontowe w zakresie usuwania awarii na drogach gminnych.

3. W ramach zakupu usług pozostałych:

- 1) Wykonanie oznakowania pionowego dróg gminnych.
- 2) Wykonanie oznakowania poziomego dróg gminnych.
- 3) Zimowe utrzymanie dróg gminnych na terenie gminy Sulechów.
- 4) Wytyczenie geodezyjne granic pasa drogowego dróg gminnych na terenie Sulechowa, Kruszyny, Górzykowa, Brzezia k. Sulechowa.
- 5) Naprawa powypadkowa znaku aktywnego w ciągu ul. Warszawskiej.
- 6) Montaż progów wyspowych.
- 7) Montaż azyłu drogowego oraz słupka przeszkodowego U5c na ul. Warszawskiej.

4. W ramach wydatków na pomoc finansową udzielaną między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych:

Udzielenie dotacji celowej dla Powiatu Zielonogórskiego w wysokości 148 363,58 zł z przeznaczeniem na modernizację drogi powiatowej nr 1198F w m. Górzykowo - etap II.

Realizacja ww. zadań znacząco wpłynęła na poprawę bezpieczeństwa użytkowników dróg na terenie miasta oraz gminy. Została wybudowana ścieżka rowerowa prowadząca z Kalska do Cigacic o długości ok 11 km. W ramach bieżącego utrzymania dróg gminnych poprawiony został stan techniczny dróg – wykonano remonty częściowe nawierzchni bitumicznych, wyrównano oraz utwardzono kruszywem drogi gruntowe, usuwano na bieżąco awarie powstałe na drogach gminnych.

Ponadto, w celu utrzymania należytego stanu oznakowania pionowego dróg, a także elementów bezpieczeństwa ruchu drogowego, systematycznie przeprowadzane były prace związane z uzupełnieniem lub wymianą uszkodzonych elementów. Naprawiona została konstrukcja wsporcza fundamentów zasilania hybrydowego, zespolonego znaku aktywnego B-20 „stop” i T6c „przebieg drogi z pierwszeństwem przejazdu na skrzyżowaniu” przy ulicy Warszawskiej w Sulechowie. Dodatkowo w ciągu ww. ulicy zamontowano progi wyspowe oraz azyl drogowy wraz ze słupkiem przeszkodowym U5c.

Na terenie miasta oraz w obrębie skrzyżowań drogi gminnej – dawnej drogi krajowej nr 3 – z innymi drogami, zostało odnowione oznakowanie poziome.

VII. Wydział Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska.

W ramach realizacji zadań wynikających z programu „Bezpieczna Gmina Sulechów” w 2019 r. w Wydziale Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska wykonano następujące działania zgodnie z wymienionymi w tym programie celami:

1. Bezpieczeństwo i porządek w miejscach publicznych.

Powyższy cel osiągnięto poprzez następujące działania:

- a) usuwanie drzew zagrażających bezpieczeństwu oraz przycinkę suchych konarów na terenach poboczny dróg oraz terenach przyległych do zabudowy mieszkaniowej i placów zabaw,
- b) udrożnienie przepustów pod drogami i odmulenie ponad 6,2 km rowów melioracyjnych,
- c) usunięcie wywrotów oraz złomów drzew powalonych w wyniku zjawisk atmosferycznych (wichury),
- d) zlikwidowanie gniazd szerszeni z miejsc, gdzie powodowały zagrożenie dla ludzi,

- e) zamontowanie koszy ulicznych na odpady oraz ustawienie ławek we wskazanych miejscach na terenach gminnych,
- f) usunięcie zakrzaczeń w miejscach publicznych,
- g) przyjęcie uchwałą nr 0007.77.2019 Rady Miejskiej w Sulechowie z dnia 19 marca 2019 r. Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sulechów,
- h) realizację zapisów ww. programu poprzez odłów do schroniska 52 bezdomnych psów, zapewnienie opieki w schronisku łącznie 60 psom (z czego trzynaście z nich zostało odebranych przez właścicieli a 26 zostało adoptowanych). Łączny koszt usług schroniska w roku 2019 wyniósł 148.542,21 zł,
- i) wykonanie w ramach realizacji programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Sulechów szeregu usług weterynaryjnych tj. szczepienie, odpchlenie, odrobaczenie, opieka nad zwierzętami poszkodowanymi w wypadkach drogowych, usypianie ślepych miotów, opieka nad wolnożyjącymi kotami. Łączny koszt ww. usług wyniósł 12.758,00 zł,
- j) wspieranie procesu adopcyjnego oraz działalności społecznych opiekunów wolnożyjących kotów poprzez dokonywanie zakupu tzw. wyprawek dla zwierzęcia przekazywanego do adopcji oraz karmy dla kotów. Łączna kwota zakupów 8.725,00 zł,
- k) dokonywanie na bieżąco napraw urządzeń komunalnych oraz urządzeń zabawowych uszkodzonych na skutek dewastacji,
- l) kontrolowanie posesji prywatnych i terenów publicznych w zakresie przestrzegania ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, szczególnie w zakresie zanieczyszczania odpadami oraz właściwego pozbywania się nieczystości ciekłych,
- m) usuwanie na bieżąco odpadów z terenów publicznych.

2. Bezpieczeństwo użytkowników dróg:

- na bieżąco usuwano awarie na sieci kanalizacji deszczowej m.in. poprzez wymianę uszkodzonych krat wpustów deszczowych,
- usuwano zakrzaczenia i zadrzewienia ograniczające widoczność na skrzyżowaniach drogowych oraz kolidujących z infrastrukturą oświetleniową i istniejącymi liniami energetycznymi,
- na bieżąco uzupełniano i konserwowano oświetlenie drogowe placów i ulic, w tym w miejscach publicznych,

- w okresie zimowym na ciągach pieszych oraz terenach publicznych usuwano śliskość,
- zamontowano 16 dodatkowych opraw oświetleniowych na liniach już istniejących,
- wybudowano blisko 1571 m kablowych linii oświetlenia drogowego i ustawiono 39 latarni.

3. Prewencja społeczna o szerokim zasięgu edukacji, poradnictwa i pomocy społecznej, powyższy cel osiągnięto poprzez wykonanie następujących działań:

- wybudowano:
  - siłownię zewnętrzną w Klępsku,
  - siłownię zewnętrzną w Pomorsku,
  - siłownię zewnętrzną w Górkach Małych,
  - plac zabaw w Okuninie,
  - plac zabaw w Krężołach,
  - plac zabaw w Bukowie,
  - plac zabaw w Brzeziu k. Sulechowa,
  - plac zabaw w Nowym Świecie,
  - zmodernizowano boisko sportowe w Kijach,
  - zakończono modernizację ogrodzenia placu przy remizie strażackiej w Brodach,
- doposażono:
  - plac zabaw w Brzeziu k. Sulechowa,
  - plac zabaw w Karczynie,
  - siłownię zewnętrzną w Górkach Małych, służących zagospodarowaniu wolnego czasu dzieci, młodzieży i dorosłych,
  - zakupiono wyposażenie dla Ochotniczych Straży Pożarnych,
  - zakupiono wyposażenie do sal wiejskich,
  - zamontowano i naprawiano tablice informacyjne na terenach wiejskich,
  - we współpracy ze Strażą Miejską prowadzono działania w zakresie egzekucji obowiązków właścicieli nieruchomości dotyczących utrzymania czystości i porządku oraz utrzymywania psów.

Wnioski:

W dalszym ciągu przewiduje się kontynuację współpracy ze Strażą Miejską oraz Policją w zakresie ograniczenia aktów wandalizmu, dewastacji urządzeń komunalnych oraz właściwego usuwania odpadów i nieczystości ciekłych z nieruchomości na obszarze gminy.

W ramach bieżącej kontroli stanu urządzeń komunalnych zlecane będą prace konserwacyjne i remontowe, a w ramach nadzoru nad firmami wykonującymi usługi w zakresie pielęgnacji zieleni i utrzymania czystości, prowadzone będą działania mające na celu utrzymania estetyki terenów gminnych.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami pracownicy Wydziału Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska będą przeprowadzali przeglądy placów zabaw i zlecali wykonanie niezbędnych napraw w celu zapewnienia bezpieczeństwa ich użytkownikom.

W celu poprawy bezpieczeństwa użytkowników dróg i miejsc publicznych planowana jest dalsza rozbudowa linii oświetleniowych oraz montaż dodatkowych lamp w miejscach, gdzie zaistnieje potrzeba doświetlenia. W dalszym ciągu prowadzone będą (w miarę zaistniałych potrzeb) prace konserwacyjne i naprawcze oświetlenia już istniejącego.

VIII. Wydział Pozyskiwania Środków Unijnych i Promocji Gminy.

Wydział PŚUiPG realizował w roku 2019 program „Bezpieczna Gmina Sulechów” poprzez:

1. Publikacje w Biuletynie Informacyjnym GS.
2. Informowanie lokalnych mediów o działaniach w zakresie programu „Bezpieczna Gmina Sulechów”.
3. Wspieranie swoimi materiałami miejską Policję oraz straż miejską podczas wizyt w szkołach podstawowych i przedszkolach na terenie Gminy.
4. Pomoc w organizacji konkursów w szkołach o tematyce związanej z bezpieczeństwem w ruchu drogowym, w drodze do szkoły itp.
5. Współpracę z organizacjami pozarządowymi w zakresie propagowania bezpiecznego stylu życia.
6. Współpracę z Policją w celu informowania mieszkańców gminy o zagrożeniach i akcjach informacyjnych lubuskiej policji.
7. Wykonanie gadżetów promocyjnych (odblaski, itp.) z okazji 700-lecia Sulechowa.

Powyższe działania mają bezpośredni wpływ na edukację związaną z bezpieczeństwem dzieci. Ponadto dbałość o bezpieczeństwo na drodze, w parku, w mieście i na wsi staje się normą zachowania, a nie obowiązkiem nakładanym w trakcie późniejszej edukacji. Bardzo trafną metodą promocji bezpieczeństwa są pogadanki w grupach przedszkolnych i wczesnoszkolnych prowadzone przez policjantów i strażników miejskich oraz zaopatrzenie dzieci i dorosłych w odblaski z logiem gminy podczas Dni Sulechowa.

Planowane działania w roku 2020:

1. Takie, jak w roku 2019 r., z większym naciskiem na współpracę z komisariatem Policji i strażą miejską na bazie Biuletynu Informacyjnego oraz strony www.sulechow.pl. Informacje obecne będą również na profilu gminnego FB. Dodatkowo poszerzamy współpracę z PCK w ramach ratownictwa i OSP Gminy Sulechów.
2. Współpraca z Jednostką Wojskową w zakresie bezpieczeństwa.

IX. Sulechowskie Przedsiębiorstwo Komunalne „SuPeKom” Sp. z o.o.

Realizując cele określone w programie „*Bezpieczna Gmina Sulechów*” Spółka przedstawia informacje z przebiegu realizacji zadań w roku 2019 oraz plan działań realizowany przez poszczególne wydziały zakładu na rok 2020:

Wydział wodociągów i kanalizacji.

W zakresie zaopatrzenia w wodę i odbioru ścieków – (stały monitoring dostarczanej wody, badania wody przez odpowiednie służby)

Tabela eksploatacji wodociągu:

Lp.	wyszczególnienie	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)
			ROK 2013	ROK 2014	ROK 2015	ROK 2016	ROK 2017	ROK 2018	ROK 2019
wodociągi	woda pobrana z ujęć		1.276,0	1.239,7	1.365,5	1.324,2	1.258,1	1.304,9	1319,4
	woda dostarczona (zużycie wody)	gospodarstwa domowe i indywidualne gospodarstwa rolne	756,4	744,6	743,2	766,7	754,9	854,1	859,4
		na cele produkcyjne	89	77,6	81,1	87,5	98,5	99,2	99,6
		pozostałe cele	120,9	111,2	120,0	126,9	116,5	118,3	119,4

Spółka, poprzez ten wydział, prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków. Na terenie gminy Sulechów wydział eksploatuje sześć ujęć wody i dwie oczyszczalnie ścieków (Nowy Świat, Klępsk). Wszystkie ujęcia czerpią wodę z czwartorzędowego poziomu wodonośnego.

Stacja Uzdatniania Wody w Sulechowie posiada 6 studni głębinowych. Uzdatnianie wody polega na odżelazianiu i odmanganianiu. Dobrej jakości woda poprzez zbiornik wody czystej=900 m³ i pompownię II stopnia dostarczana jest dla miasta Sulechowa, Kruszyny, Krężoł, Brzezia k. Sulechowa, Obłotna, Kij, Głogusza, i opcjonalnie Cigacic, Górek Małych, Leśnej Góry, m. Nowy Świat.

Ujęcie wody w Górkach Małych posiada dwie studnie głębinowe. Uzdatnianie wody polega na odżelazianiu i odmanganianiu. Dobrej jakości woda, poprzez hydrofornię, dostarczana jest do wiosek: Cigacice, Górki Małe, Górzykowo, Leśna Góra i częściowo Nowy Świat.

Ujęcie wody w Brzeziu k. Pomorska posiada dwie studnie głębinowe. Uzdatnianie polega na odżelazianiu i odmanganianiu. Woda uzdatniona, dobrej jakości, magazynowana jest w zbiorniku wieżowym o pojemności 150 m³, skąd grawitacyjnie zasila wioski: Brzezie k. Pomorska, Brody i Pomorsko.

Ujęcie wody w Klepsku posiada dwie studnie głębinowe. Uzdatnianie polega na odżelazianiu i odmanganianiu. Uzdatniona woda o dobrej jakości zasila wioski: Klepsk, Łęgowo i Okunin.

Ujęcie wody w Karczynie posiada trzy studnie głębinowe. Dobra jakość wody surowej umożliwia za pomocą zestawu hydroforów zasilanie wiosek: Buków i Karczyn.

Wydział Wodociągów i Kanalizacji realizując swoje zadania świadczy dodatkowo usługi w zakresie następujących prac:

1. Prace ziemne wykonywane koparko-ładowarką i mini-koparką firmy JCB.
2. Wynajem agregatu prądotwórczego – przewoźny IVECO, niezbędnego w przypadku awarii sieci energetycznej.
3. Wynajem samochodu specjalistycznego do czyszczenia kanalizacji WUKO SCK4H, który w połączeniu z kamerą do monitoringu stanu sieci kanalizacyjnej jest w stanie zlokalizować niedrożność i ją usunąć,
4. Wywóz nieczystości płynnych.

5. Zakupy dokonane w roku sprawozdawczym poprawiające bezpieczeństwo pracy oraz bezpieczeństwo mieszkańców.
6. Zakupiono nowe urządzenia na rzecz Wydziału Wodociągów i Kanalizacji, które mają za zadanie poprawić warunki pracy pracowników, jak również mieszkańców miasta i gminy Sulechów.

Lp.	Wyszczególnienie	Wartość netto
1	Przyczepa (cysterna) do wody PW-1/5	19.900,00
2	Przenośny aparat do poboru prób	12.820,00
3	Lokalizator przewodów i rur	9.900,00

Oczyszczalnia ścieków.

Zlokalizowana jest w obrębie wioski Nowy Świat. Jest to oczyszczalnia mechaniczno-biologiczna o bardzo nowoczesnych rozwiązaniach technicznych. Wydajność naszej oczyszczalni ścieków na dobę to 6.450 m³. Osad nadmierny powstały w procesie oczyszczania, po odwodnieniu na prasie komorowej, był odbierany przez firmę zewnętrzną ZBIGTAR - Zbigniew Tarka Przedsiębiorstwo Handlowo Usługowe z Osowej Sieni. Pracownicy dozoruują 36 przepompowni.

Tabela eksploatacji kanalizacji:

Lp.	wyszczególnienie	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³)	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³) ROK 2013	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³) ROK 2014	wykonanie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³) ROK 2015	wykona nie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³) ROK 2016	wykona nie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³) ROK 2017	wykona nie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³) ROK 2018	wykona nie w dam ³ (1 dam ³ = 1 tys. m ³) ROK 2019
Kanalizacja	ścieki odprowadzone	od gospodarstw domowych i indywidualnych gospodarstw rolnych	631,9	628	624,1	638,3	641,5	813,6	852,4
		od jednostek działalności produkcyjnej (przedsiębiorstw, zakładów przemysłowych, budownictwa, transportu itp.)	75,2	71,6	70,2	73,6	74,0	76,0	77,2

Pracownicy całodobowo utrzymują w ruchu sieć kanalizacyjną i oczyszczalnię ścieków o długości 103,0 km, wodociągową 165,5 km., ponadto świadczą usługi w zakresie usuwania awarii wod-kan.

Zakupiono nowe wyposażenie oczyszczalni.

Lp	Wyszczególnienie	Wartość netto
1	Stacja zlewna ścieków dowożonych	164. 000,00
2	Szafa sterownicza na przepompowni PS-7 ul. Przemysłowa w Sulechowie	17 500,00
3	Szafa sterownicza na przepompowni PS-7 ul. Słoneczna w Sulechowie	17 500,00
4	Pompa KSB na przepompownię	22 680,00
5	Szafka do sterowania – oczyszczalnia ścieków Kije	20 500,00
6	Dmuchała powietrza DM 100.4.4 w Kijach	11 500,00

Wydział Usług Komunalnych

W zakresie swoich obowiązków, realizuje zadania związane z oczyszczaniem miasta i utrzymaniem zieleni, dbaniem o porządek, czystość i estetyczny wygląd terenów gminnych, w tym również terenów zielonych, a w okresie zimowym utrzymywać chodniki w stanie umożliwiającym poruszanie się pieszych. Ponadto świadczy usługi wywozu nieczystości płynnych.

Oczyszczanie miasta polega na mechanicznym oraz ręcznym, oczyszczaniu ulic, chodników i placów, przystanków autobusowych i ich otoczenia, myciu wiat przystankowych, opróżnianiu koszy ulicznych, usuwaniu śmieci z trawników, skwerów, parków i poboczy dróg, porządkowaniu stawów i fontann, usuwaniu śliskości chodników podlegających sprzątnięciu. Do wykonania prac używana jest zmiatarka mechaniczna (ulice i duże place), a także dmuchawy, odkurzacze oraz tradycyjne szczotki ręczne (chodniki i trudno dostępne miejsca).

Świadczone są usługi oczyszczania dróg, chodników i posesji, również zlecone przez Wspólnoty Mieszkaniowe, osoby prywatne i zakłady pracy. Na potrzeby utrzymania czystości na terenie miasta i gminy, zakupiono nową zmiatarkę GOTHIA.

Utrzymanie zieleni.

Utrzymanie zieleni to koszenie trawników, wykaszanie poboczy dróg gminnych, wygrabianie liści, porządkowanie i utrzymanie czystości alejek w parkach, sadzenie, ścinanie, odmładzanie i ogławianie drzew, frezowanie pni, przycinanie żywopłotów, urządzenie, pielęgnacja i podlewanie rabatów, gazonów i skalniaków, urządzenie terenów zielonych.

Lp.	Wyszczególnienie robót	Jednostka miary	Ilość jednostek w ciągu roku	
1	Opróżnienie na bieżąco koszy ulicznych	szt.	54 040,0	57 681,0
2	Utrzymanie na bieżąco czystości na chodnikach	100 m ²	38 153,0	31 690,0
3	Mechaniczne lub ręczne zmiatanie jezdni ulic gminnych	100 m ²	54 679,0	47 450,0
4	Utrzymanie czystości i porządku na przystankach autobusowych	szt.	1 488,0	1612,0
5	Mycie wiat przystankowych	szt.	16,00	16,0
6	Porządkowanie stawów i fontanny	100 m ²	653,0	984,0
7	Porządkowanie posesji i podwórek gminnych oraz innych terenów w mieście	100 m ²	3 000,0	3200,0
8	Utrzymanie czystości na drogach i placach na terenach wiejskich według wskazań Zamawiającego	100 m ²	1 658,0	4500,0
9	Usuwanie śliskości wyznaczonych chodników	100 m ²	3 445,0	690,0
10	Porządkowanie obiektów zabawowo rekreacyjnych	szt.	505,0	728,0
11	Wywóz odpadów komunalnych z terenów publicznych	m ³	269,0	365,0
12	Zabezpieczenie martwych zwierząt do czasu ich usunięcia przez uprawniony podmiot	szt.	31,00	11,0

Lp.	Wyszczególnienie robót	Jednostka miary	Ilość	
1	Koszenie trawników z załadunkiem i wywozem skoszonej trawy	100 m ²	7 200,00	9600,0
2	Wygrabianie liści z załadunkiem i wywozem	100 m ²	2 800,00	3500,0
3	Porządkowanie i bieżące utrzymanie czystości alejek w parkach	100 m ²	635	700,0
4	Przycinanie żywopłotów wraz z zebraniem i wywozem odpadów	m ²	35 760,0	25360,0
5	Koszenie trawy kosiarką rotacyjną	100 m ²	2 400,00	2000,0
6	Wykaszenie poboczy dróg gminnych i innych terenów gminnych	100 m ²	4 42000	2900,0
7	Urządzanie rabat i gazonów	m ²	1 040	1075,0
8	Pielęgnacja rabat i gazonów i skalniaków wg wskazań Zamawiającego	m ²	21 000	21000,0
9	Podlewanie rabatów, gazonów i skalniaków	m ²	15 750,00	39500,0
10	Urządzanie nowych rabat, skalniaków (nasadzenia wieloletnie)	m ²	540,0	0
11	Obsadzenie 3 wież kwiatowych i 7 kwietników	kpl.	1	1
12	Pielęgnacja wież kwiatowych i kwietników wiszących	kpl.	3	3
13	Urządzanie terenów zielonych wg wskazań zamawiającego	m ²	300,00	0
14	Sadzenie drzew	szt.	103,0	108,0
15	Utrzymanie zieleni na terenach obiektów zabawowo-rekreacyjnych	szt.	126	112,0
16	Podlewanie młodych drzew i krzewów	szt.	2 195,0	2400,0
17	Ścinanie drzew na terenach gminnych bez użycia podnośnika	szt.	146	29
18	Ścinanie drzew na terenach gminnych z użyciem podnośnika	szt.	83	81
19	Pielęgnacja drzew polegająca na przycinaniu konarów i gałęzi, formowanie koron oraz likwidacja odrostów przy pniu	szt.	440	292
20	Przycinanie drzew	szt.	94	59
21	Frezowanie pni na terenach gminnych	szt.	18	47

Wywóz nieczystości płynnych.

Wywóz nieczystości płynnych ze zbiorników bezodpływowych (szamb) odbywa się przy użyciu nowoczesnego samochodu asenizacyjnego, posiadającego zbiornik o pojemności 6,5 m³, spełniającego wszystkie wymagania

w zakresie ochrony środowiska naturalnego oraz gwarantującego należyte wykonanie usługi.

Lp.	Rok	Ilość wywiezionych nieczystości płynnych m ³
1	2013	4.302,00
2	2014	4.093,50
3	2015	3.616,00
4	2016	3 678,00
5	2017	3.706,50
6	2018	3.722,50
7	2019	4 337,00

Usługi pogrzebowe.

Spółka zarządza i administruje cmentarzami komunalnymi w Sulechowie, Brodach, Łęgowie, Bukowie, Pomorsku, Klępsku, Kalsku i Mozowie. Prowadzimy szczegółową ewidencję osób zmarłych, pochowanych na tutejszych cmentarzach, administrujemy miejscami grzebalnymi oraz przyjmujemy opłaty przedłużające prawo do grobu (tzw. prolongaty).

Tabela pochówku zmarłych na administrowanych cmentarzach:

Lp.	wyszczególnienie lokalizacja cmentarza	Ilość pochówków							
		ROK							
		2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
1	Sulechów	162	177	162	169	161	180	184	192
2	Pomorsko	4	10	12	5	8	5	8	6
3	Kalsk	6	8	9	7	12	13	11	13
4	Brody	7	10	9	11	8	9	12	8
5	Klępsk	5	11	11	7	10	8	10	7
6	Mozów	2	1	1	2	2	1	3	2
7	Buków	6	10	3	0	7	2	6	11
8	Łęgowo	4	4	3	4	4	2	2	1
RAZEM		196	231	210	205	239	239	236	239

Spółka, w ramach usług pogrzebowych, posiada dwa specjalistyczne samochody pogrzebowe marki „MERCEDES VITO” przystosowane do przewozu osób zmarłych. W roku 2020 zakupiono kolejny samochód marki „MERCEDES” przeznaczony do przewozu osób zmarłych.

W celu poprawy warunków pracy podczas trwania ceremonii pogrzebowych pracownicy mają na wyposażeniu 2 windy pogrzebowe do spuszczenia trumien do grobu oraz namioty typu „BALDACHIM” .

W roku 2017 powiększono cmentarz komunalny, przy ul. Nowej w Sulechowie oddano do użytku nowy plac grzebalny na 757 miejsc pojedynczych. Wybudowano kolumbarium na 40 niszy urnowych. Pierwsze pochówki zmarłych datuje się od dnia 11.05.2017 r.

Na potrzeby Zakładu pogrzebowego do dyspozycji jest kaplica cmentarna z wygospodarowanym pomieszczeniem na prosektorium, oraz pozostałe pomieszczenia, łącznie z salą przedpogrzebową.

Na wyposażeniu prosektorium jest:

1. Komora chłodnicza na 3 ciała typ KZB -3.
2. Stół do mycia i balsamacji.
3. Hydrauliczny wózek transportowo-podnośnikowy.

Wydział administracji i zarządzania nieruchomościami.

Zarządca budynkami przeprowadza obowiązujące (pięcioletnie, roczne) przeglądy administrowanych budynków. Wszelkie remonty bieżące lub kapitalne zlecane są wysoko wykwalifikowanym firmom specjalizującym się w remontach budynków. Administratorzy na bieżąco monitorują podległe wspólnoty pod względem bezpieczeństwa mieszkańców, jak również innych użytkowników. Corocznie na zebraniach wspólnot mieszkaniowych omawiane są warunki bezpieczeństwa mieszkańców. Wszelkie zagrożenia usuwane są w ramach zgromadzonych środków finansowych danej wspólnoty. Ponadto, na życzenie wspólnoty, zarządca podpisuje umowy ubezpieczeniowe obejmujące polisy od zdarzeń losowych i odpowiedzialności cywilnej.

W wydziale Administracji i Zarządzania Nieruchomościami zatrudniamy wykwalifikowany zespół pracowników posiadających stosowne świadectwa kwalifikacyjne, licencje oraz uprawnienia budowlane.

Spółka zarządza wspólnotami mieszkaniowymi:

ROK	Liczba zarządzanych wspólnot mieszkaniowych	Liczba lokali użytkowych w budynkach	Liczba mieszkań w budynkach	Liczba osób w budynkach	Powierzchnia eksploatacyjna w budynkach
	szt.	szt.	szt.	osób	m ²
2013	193	96	1.648	3.999	97.307,85
2014	194	95	1.669	3.914	97.211,25
2015	193	90	1.586	3.583	94.049,75
2016	191	95	1.580	3.456	93.928,87
2017	193	95	1.587	3.381	94.051,35
2018	197	97	1.635	3.406	96.654,87
2019	201	98	1698	3.397	99.686,09

W analizowanym okresie wykonano przegląd budynków administrowanych przez Spółkę. Protokoły z przeglądu budynków zostały przedstawione kierownikom w celu zapoznania się, i sukcesywnego usuwania nieprawidłowości wykazanych w protokołach.

Wykonano przeglądy budynków kotłowni opalanych paliwem stałym i gazowym.

Praca społeczna osób skazanych.

Na podstawie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie podmiotów, w których jest wykonywana kara ograniczenia wolności oraz praca społecznie użyteczna, zakład nadzoruje skazanych w czasie wykonywania nieodpłatnej kontrolowanej pracy na cele społeczne. Są to prace, przede wszystkim w zakresie utrzymania ładu i porządku np. zbieranie śmieci, grabienie liści, wycinanie krzewów, odśnieżanie, wykonywanie drobnych prac budowlano-remontowych.

Skazani odpracowali:

Rok 2013	Rok 2014	Rok 2015	Rok 2016	Rok 2017	Rok 2018	Rok 2019	
godzin							
						Na terenie miasta	Na terenie gminy
974	797	668,5	2.795	2.841 g	4.531,5	4199	1536

Reasumując Spółka w roku bieżącym w ramach programu „**Bezpieczna Gmina Sulechów**” będzie kontynuowała zadania, które realizowała w roku 2019 oraz jest gotowa przyjąć nowe zadania dla poprawienia stanu bezpieczeństwa mieszkańców miasta i gminy Sulechów.

Następne lata wykorzystane zostaną na kontynuację i wdrażanie wypracowanych przedsięwzięć mających na celu podniesienie stanu bezpieczeństwa oraz wprowadzanie programów ukierunkowanych na konkretnie występujące zagrożenia wynikające z pory roku lub zaistniałych zdarzeń i zapotrzebowań społecznych mieszkańców miasta i gminy Sulechów.

Sprawozdanie zostało opracowane na podstawie sprawozdań cząstkowych przygotowanych przez poszczególnych realizatorów programu:

1. Ireneusz Adamczyk – Komisariat Policji.
2. Radosław Stachowski – Komendant Gminny Związku OSP RP.
3. Zbigniew Wiżynis – Straż Miejska.
4. Tomasz Furtak – Sulechowski Dom Kultury.
2. Elżbieta Colle – Ośrodek Pomocy Społecznej, Pełnomocnik ds. Uzależnień.
3. Barbara Szepelawa – Urząd Stanu Cywilnego, Sprawy Obywatelskie i Zarządzanie Kryzysowe.
4. Marzena Arendt- Wilczyńska – Wydział Spraw Społecznych, Oświaty, Kultury i Sportu.
5. Danuta Andruszkiewicz – Wydział Inwestycji i Zarządzania Drogami Gminnymi.
6. Marta Blicharska-Ciesielska – Wydział Gospodarki Komunalnej, Rolnictwa i Ochrony Środowiska.
7. Joanna Lange – Wydział Pozyskiwania Środków Unijnych i Promocji Gminy.
8. Marek Lelito – „SuPeKom”.